नागार्जुन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बागमती प्रदेश

सीतापाइला, काठमाडौं

आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

Tel: 01-5671717, Email: nagarjun.napa@gmail.com, Web: nagarjunmun.gov.np

१३औं नगर सभा मितिः २०८३ असार १० गते

नागार्जुन नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सीतापाइला, काठमाडौं

नागार्जुन नगरपालिकाको १३औं नगर सभाको बैठकमा प्रस्तुत

आ.व. २०८३/०८४ नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

प्रस्तुत मितिः २०८३/०३/१०

(नगर कार्यपालिकाको वैठकबाट स्वीकृत मितिः २०८३/०३/०९)

नागार्जुन नगरपालिका, काठमाडौंको नीति तथा कार्यक्रम
आ.व. २०८३/०८४

नगरसभा सदस्यज्यूहरुः

सर्वप्रथम म यस नागार्जुन नगरपालिकाको १३ औं नगर सभाको उद्घाटन समारोहमा उपस्थित प्रमुख अतिथिज्यू, विशेष अतिथिज्यूहरु, नगर सभा सदस्यहरुज्यूहरु एवं उपस्थित सबैमा हार्दिक अभिवादन सहित स्वागत गर्न चाहान्छु। समृद्ध नागार्जुन नगरपालिका निर्माणका लागि आधार तयार गर्न तय गरिएको आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत हुने आजको यस पुनित अवसरमा राष्ट्रको राजनीतिक र सामाजिक आन्दोलनमा आफ्नो जीवन आहुति दिनु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरुप्रति भावपुर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दै जनआन्दोलन तथा अन्य परिवर्तनको अभियानका क्रममा घाइते, अपाङ्ग तथा बेपत्ता भएका नागरिकहरु प्रति समेत उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु।

देशकै सङ्घीय राजधानी काठमाडौं जिल्लामा अवस्थित यो नगरपालिका स्थापना भएको छोटो अवधिमा नगरले तय गरेको **"समृद्ध नागार्जुनको आधारः सुशासन, मानव विकास र पर्यटन सहितको दिगो पूर्वाधार"** को दीर्घकालीन लक्ष्य हासिल गर्न समृद्ध नागार्जुन सबैको साझा दायित्व भन्ने जिम्मेवारी भावका साथ आज हामी व्यापक छलफल र विश्लेषण पश्चात यो क्षणमा उपस्थित भएका छौं। नागरिकका समस्या, आवश्यकता तथा अपेक्षा असीमित छन्, सीमित श्रोतका बावजुद ती आवश्यकतालाई क्रमिक रुपमा न्यायोचित सम्बोधन गर्नु नगरपालिकाको दायित्व हो। नगरपालिकाले नीति तथा कार्यक्रम एवम् बजेट तयार गर्दा सहभागितामूलक योजना तर्जुमा पद्धतिको अबलम्वन गरेको छ। यस क्रममा टोल, वस्ती हुँदै वडा समितिको, विभिन्न चरणमा विषयगत समितिको बैठक तथा विज्ञ सँगको छलफल, प्रदेश सभा सदस्य एवम् सङ्घीय सभा सदस्यहरुसँग विभिन्न समयमा गरेको राय परामर्श छलफलबाट प्रतिनिधिमूलक रुपमा नगरवासीहरुको मत सम्बोधन गर्ने प्रयास गरेका छौं। साथै यस पटक सम्बोधन गर्न नसकिएका विषयहरूलाई समेत आगामी दिनमा क्रमशः सम्बोधन गर्दै जाने व्यहोरा समेत यहाँहरू सम्पूर्णलाई अवगत गराउन चाहान्छु।

नेपालको सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने र राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले संविधान तथा कानुन बमोजिम गर्ने व्यवस्था रहेको छ। यस अवसरमा नागार्जुन नगरपालिकाको १३ औं नगर सभामा आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई खुसी लागेको छ।

सर्वप्रथम म चालु आ.व. २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको स्थिति संक्षिप्त रुपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

गत नगरसभाबाट चालु आर्थिक वर्षका लागि स्वीकृत बजेट रु. २ अर्ब ४१ करोड ९ लाख मध्ये समिक्षा अवधिसम्म रु. ९२ करोड ८१ लाख १० हजार ६ सय ४० खर्च भई लक्ष्यको तुलनामा (३८.१७ प्रतिशत) प्रगति हासिल भएको छ। जसमध्ये चालु तर्फ विनियोजित रकम रु. १ खर्व ५ करोड २६ लाख ८ हजार मध्ये रु ५३ करोड ६१ लाख २६ हजार २ सय (५०.९३ प्रतिशत) र पुँजीगत तर्फ विनियोजित रकम रु. १ अर्ब ३७ करोड ८३ लाख ७९ हजार ९ सय मध्ये रु. ३९ करोड १९ लाख ७४ हजार ४ सय (२८.४४ प्रतिशत) खर्च भएको व्यहोरा यस सभामा पेश गर्दछु। तथापी प्रतिस्पर्धात्मक विद्युतीय बोलपत्र प्रणालीबाट ठेक्का

व्यवस्थापन भई संघ तथा प्रदेशबाट वित्तीय हस्तान्तरित योजनाहरुको समयमै कार्यान्वयन गर्न सक्दा ८० प्रतिशत र आन्तरिक तर्फ ३० प्रतिशत भौतिक प्रगति हासिल गर्न सकिएको छ।

चालु आ.व. का लागि सङ्घीय सरकार तर्फ प्रस्तावित रकम रु. ५१ करोड ३७ लाख २० हजार मध्ये हालसम्म रु. २५ करोड ९९ लाख ४५ हजार ७ सय ४४ खर्च भएको छ। त्यस्तै प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएको अनुदान रकम रु. १८ करोड ५१ लाख ८७ हजार मध्ये हालसम्म रु. ५ करोड ४२ लाख ८५ हजार खर्च भएको छ।यस आ.व. मा मालपोत रजिष्ट्रेशन दस्तुर वापत रु.८० करोड प्राप्त हुने अनुमान गरिएकोमा यस अवधिसम्म जम्मा रु. २२ करोड ८३ लाख ५८ हजार मात्र प्राप्त भएको र आन्तरिक आम्दानी तर्फ प्रस्तावित रु. ६७ करोड ४० लाख मध्ये हालसम्म रु. ४३ करोड २६ लाख ७९ हजार प्राप्त भई दुवै स्रोतको जम्मा रु. ६५ करोड ५० लाख ३७ हजार मात्र राजश्व प्राप्त भएकाले चालु आर्थिक वर्षमा प्रस्तावित सबै कार्यक्रमहरु लक्ष्य अनुरुप सम्पन्न हुन सकेनन्।

संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने अनुदान तथा राजश्व बाँडफाँडमा हुँदै आएको कटौती, घरजग्गा कारोबारमा आएको शिथिलताका कारण मालपोत रजिष्ट्रेशन दस्तुर प्राप्तिमा परेको प्रभाव र नक्सा पास लगायतका अन्य क्रियाकलापमा आएको न्यूनताका कारण आन्तरिक आम्दानी लक्ष्य अनुरुप प्राप्त हुन नसक्दा नगरपालिकाको वित्तीय स्वास्थ्यमा चुनौती खडा भई तोकिएका योजना तथा कार्यक्रमहरु समयमा सम्झौता हुन नसकी पुँजीगत खर्च तर्फ आशातित प्रगति हासिल हुन नसकेको व्यहोरा समेत यस सम्मानित उपस्थितिमा अनुरोध गर्दछु।

१. नागार्जुन नगरपालिका क्षेत्रभित्रका १९ वटा सामुदायिक विद्यालयमा ५५७८ जना तथा संस्थागत विद्यालयमा २२५६८ जना विद्यार्थीहरु अध्ययनरत मध्ये सामुदायिक विद्यालय तर्फ १८२२ जना तथा संस्थागत विद्यालय तर्फ १४०० जनालाई छात्रवृत्ति उपलव्ध गराइएको । बेरोजगार युवाहरुलाई लक्षित गरी रोजगारसँग सीपलाई आवद्ध गराउनको लागि १० महिने कम्प्युटर हार्डवयर तथा कुक तालिम ४० जनालाई उपलव्ध गराइएको छ।१२ वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय तथा ४ वटा संस्थागत विद्यालयहरुका कक्षा ९ र १० अध्ययनरत विद्यार्थीहरुलाई वृत्तिमार्ग निर्देशन तालिम उपलव्ध गराइएको छ।२०८२ सालको एस.ई.ई परीक्षामा सामुदायिक विद्यालय तर्फ ९१.११ प्रतिशत तथा संस्थागत विद्यालय तर्फ ९८ प्रतिशत विद्यार्थीहरु ग्रेडेड भएका छन् ।

२. आ.व. ०८१/०८२ बाट नगर अस्पताल स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याई स्वास्थ्य सेवामा आम नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्न निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा गर्ने नीति अनुरुप चालु आ.व. मा २१९७ घरपरिवारका ८४०८ सदस्यहरुलाई निःशुल्क बीमा सेवा पुऱ्याइएको छ। नगर एम्बुलेन्स र शववाहनबाट निःशुल्क सेवा प्रदान भइरहेको, कडा तथा दीर्घ रोग जस्तै क्यान्सर, मुटु तथा मृगौला रोगी, मानवअङ्ग प्रत्यारोपण गरेका १४२ जना बिरामीहरुलाई मापदण्डको आधारमा प्रति महिना ५ हजारका दरले आर्थिक सहायता उपलव्ध गराइएको छ।

३. महिला सशक्तिकरण तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरूका लागि सहायता सामग्रीहरू वितरण, अपांगता भएका व्यक्ति तथा परिवारका लागि सीप विकास तालिम, दोभाषे सेवा लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन्।यस अवधिमा अपाङ्गता परिचयपत्र २६७ जना, जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र २९६९ जनालाई वितरण गरिएको छ।बौद्धिक अपाङ्गता तथा अजिटम भएका बालबालिकाका परिवारलाई नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट स्याहार खर्च वापत प्रति परिवार मासिक रु. २,०००/- हजारका दरले ४३ परिवारलाई वितरण गरिएको छ।

४. स्थानीय स्तरमा लघु उद्यमीहरूद्वारा उत्पादित वस्तुहरूको बजारीकरण तथा प्रोत्साहनका लागि व्यापार मेला आयोजना गरी बिक्री वितरणको व्यवस्था मिलाईएको, लघु उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले विभिन्न प्रकारका सीप विकास तालिम प्रदान गरी उद्यमीहरूलाई सीपसँग सम्बन्धित प्रविधि हस्तान्तरण गरी स्वरोजगारका लागि प्रोत्साहन गरिएको छ।

५. नागार्जुन नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धनका लागि ७५ प्रतिशत अनुदानमा ४९ जनालाई स्प्रेयर, मकै छोडाउने मेसिन र थ्रेसर वितरण, कृषकहरूलाई व्यवसाय विस्तार अनुदान, विभिन्न किसिमका बिउविजन, किटनासक औषधी, कम्पोष्ट बिन, सिँचाई पाईप लगायत मौसम अनुसारका फलफूलका बिरूवाहरू समेत अनुदानमा वितरण गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

६. नगरपालिका क्षेत्र भित्र पशुपालनलाई प्रोत्साहन गर्न घाँसको बिउ, ६८६ वटा पशुहरु (गाई, भैसी, बाख्रा) मा कृतिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम, विभिन्न संक्रामक रोग विरूद्धको भ्याक्सिन अभियान, २४५ भन्दा बढी सामुदायिक कुकुरहरूलाई बन्ध्याकरण तथा भ्याक्सिनेशन, पशुचौपायालाई लम्पी स्किन, खोरेत, भ्यागुते/चरचरे, पि.पि.आर लगायतका विभिन्न रोग विरुद्वको भ्याक्सिनेसन अन्तर्गत १३ हजार ८ सय ८४ डोज खोप दिइएको छ। त्यस्तै २ वटा गाईपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम, ११ वटा व्यवसायिक पशुपन्छी फर्म सुदृढीकरण, १ वटा कालिज पालन प्रवर्द्धन र ७ वटा पशु पालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।

७. नगर यातायात गुरुयोजना स्वीकृत भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेको र थापाचोक-आदेश्वर-ह्वाइट गुम्बा हुँदै इचंगुनारायण जोड्ने सडक अन्तर्गत वडा नं ५ र वडा नं ६ भित्र पर्ने सडक खण्ड स्तरोन्नती कार्य यस आ.व. मा सम्पन्न हुने क्रममा रहेको ।साथै फस्कु-घट्टेखोला नर्सरी भञ्याङ्ग सडक तथा नर्सरी छापेचौर सडक आ.व. ०८३/०८४ मा सम्पन्न गर्ने गरी कार्य अगाडि बढाइएको छ ।

८. नागार्जुन नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका खानेपानी उपभोक्ता समितिहरूबाट वितरित खानेपानीको शुद्धताको परीक्षण गरी समस्या देखिएका स्थानहरूमा सुधारका लागि ताकेता गरिएको, खानेपानी समितिहरूमा देखिएका सुशासन सम्बन्धी समस्याहरूलाई समाधान गर्न साधारण सभा, लेखा परीक्षण लगायतका कार्यहरू गराईएको तथा समग्र खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी नीतिमा एकरूपता कायम गर्न नगरस्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी कानुन तर्जुमा गरी लागू गरिएको छ।

९. नागार्जुन नगरपालिका क्षेत्र भित्र हुन सक्ने सम्भावित विपद् व्यवस्थापनको लागि विभिन्न वडाका ८७ जना विपद् स्वयंसेवकहरुलाई प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिएको छ। साथै नगरभित्रका ६०७ जना विद्यार्थी तथा २४ जना कर्मचारीहरुलाई भुकम्प सम्बन्धी Mock Drill तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।

१०. नगरपालिका तथा वडा कार्यालयहरूबाट प्रदान गरिने सेवाहरूलाई क्रमशः प्रविधिमैत्री बनाउँदै लगिएको तथा अभिलेख व्यवस्थापन समेत प्रभावकारी बनाउँदै लगिएको छ। विद्युतीय बोलपत्र प्रणाली, डिजिटल घर नक्सा इजाजत प्रणाली, पुराना नक्साहरूको डिजिटाईजेशन, कर्मचारीहरूको ई-हाजिरी, योजना कार्यान्वयनमा सफ्टवेयरको प्रयोग, पञ्जिकरण तथा राजश्व संकलनमा समेत सफ्टवेयरको प्रयोग र डिजिटल सुधारका कार्यहरूले समयको बचत, छिटो छरितो सेवा प्रवाह तथा चुस्त अभिलेख व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याइएको छ। डिजिटल हाउस नम्बरिङ्गको कार्य ठेक्का प्रक्रियामा रहेको साथै नगर क्षेत्रका मुख्य सडकहरुमा प्रहरीसँगको साझेदारीमा सि.सि. टिभि क्यामेरा जडान कार्य भईरहेको छ ।

११. करदाता सेवा कार्यालयबाट वितरण गरिने स्थायी लेखा नं (PAN) सम्बन्धी सेवा नगरपालिकाबाट नै वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।

१२. आ.व. ०८०/०८१ मा स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन (LISA) को अन्तिम नतिजा प्रकाशन पश्चात ८६.५ अंक प्राप्त गरी काठमाडौं जिल्लामा प्रथम भएको, स्थानीय तह वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्यांकन (FRA) मा ८९ अंक, स्थानीय तह आर्थिक विकास स्वमूल्याङ्कन (LED) मा ७७ अंक प्राप्त भएको थियो । आ.व. ०८१/०८२ को स्थानीय शासन कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (LGPAS) मा ८६.४ अंक दावी गरिएकोमा गुणस्तर परीक्षण पश्चात अन्तिम नतिजा प्रकाशन हुन बाँकी, अन्तिम लेखा परीक्षणबाट कायम हुने बेरूजु फछ्र्यौट जस्ता मूल्याङ्कन सूचकहरुमा क्रमशः सुधार हुँदै आएको छ। जसले गर्दा नगरपालिकाको कार्यसम्पादन र सुशासनका पक्षमा सकारात्मक परिवर्तन हुँदै गएको प्रष्ट हुन्छ।

१३. नगरपालिका र सेवाग्राही बीच अन्तर सम्बन्ध कायम गर्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ।

१४. संविधान प्रदत्त रोजगारीको मौलिक हक कार्यान्वयनका लागि व्यवस्था गरिएको रोजगार, सीप र उद्यमशीलता केन्द्र मार्फत व्यूटिसियन र सिलाई-कटाइ सम्बन्धी (३९० घण्टे) तालिम उपलब्ध गराइएको छ ।

१५. नेपाल सरकारको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत यस नगरपालिकामा कायम भएका जेष्ठ नागरिक, जेष्ठ नागरिक दलित, जेष्ठ नागरिक एकल महिला, विधवा, पूर्ण अपाङ्गता, अति अशक्त अपाङ्गता र दलित बालबालिका समेत गरी जम्मा ३३३१ जना लाभग्राहीलाई तोकिएको समयमा नै बैङ्क खातामा तेस्रो त्रैमासिक सम्मको रकम रु. १० करोड ४७ लाख ८ हजार ७ सय ९९ रुपैंया भुक्तानी गरिएको छ। यस अवधिमा व्यक्तिगत घटना तर्फ (जन्म, मृत्यु सम्बन्ध विच्छेद विवाह बसाइसराई) गरी जम्मा ७१७ वटा घटना दर्ता भएको छ।

१६. न्यायिक समितिमा प्राप्त उजुरी १८ मध्ये ११ वटा फछ्र्यौट भई ७ वटा विवादहरु न्यायिक निरुपणको क्रममा रहेका छन्।

सहभागितामुलक योजना पद्धति र प्रभावकारी अनुगमन तथा दैनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारिताका लागि हामीले अबलम्वन गरेका नीति, योजना, कार्यक्रम र व्यवहारले नगरवासी सबैमा नगरपालिका प्रतिको विश्वास अभिबृद्धि गरेको छ भन्ने मलाई लागेको छ। नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता विकासका लागि कानुन तथा कार्यविधिहरू निर्माण, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकासमा जोड दिईनुका साथै नीतिमा आधारित योजना तथा कार्यक्रमका लागि नगरपालिकाको आवधिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न लागिएको व्यहोरा अवगत गराउन चाहान्छु। साथै नगरपालिकाका लागि सरोकारवाला एवम् नागरिक समुदायहरुबाट प्रदान गरिने रचनात्मक सुझाब र सल्लाह, गुनासो र खबरदारी हाम्रा लागि सदैव स्वागतयोग्य छन्।

नीति तथा कार्यक्रमको लक्ष्य:

नेपालको संविधानद्वारा स्थानीय तहलाई प्रदान गरिएको स्वायत्तता तथा स्वशासनको अधिकारलाई सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको भावनाअनुरूप उपयोग गर्दै पारदर्शिता, जनसहभागिता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गरि सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रका उपलब्धिहरूलाई स्थानीय तहसम्म समानुपातिक, समावेशी तथा

न्यायोचित रूपमा वितरण गरी नागरिकलाई यसको प्रत्यक्ष अनुभूति गराउनु, प्रभावकारी, गुणस्तरीय तथा नागरिकमैत्री सेवा प्रवाहको व्यवस्था गर्दै युवा तथा बेरोजगार नागरिकहरूको सीप तथा क्षमता विकासमार्फत रोजगारी प्रवर्द्धन गर्नु, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत तथा कमजोर वर्गहरूको सशक्तीकरण र मूलप्रवाहीकरणलाई विशेष प्राथमिकता प्रदान गर्नु, नगरभित्र गुणस्तरीय पूर्वाधार विकासका कार्यलाई तीव्रता दिँदै परम्परागत कला, संस्कृति तथा पुरातात्त्विक सम्पदाको संरक्षण, संवर्द्धन र प्रवर्द्धन गर्नु, नगरलाई सांस्कृतिक दृष्टिले समृद्ध तथा आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्दै नागरिकको गुणस्तरीय जीवनयापनका अवसरहरू विस्तार गरी समृद्धि हासिल गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ।

उक्त लक्ष्य प्राप्तिका लागि सामाजिक विकास (स्वास्थ्य, शिक्षा, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक), आर्थिक विकास (कृषि, उद्योग तथा रोजगारी सिर्जना), भौतिक विकास (पूर्वाधार निर्माण तथा विपद् व्यवस्थापन) र सुशासनलाई नीति तथा कार्यक्रमका प्रमुख प्राथमिकता क्षेत्रका रूपमा पहिचान गरिएको छ।

मुख्य नीतिहरुः

१. गुणस्तरीय, समावेशी तथा सर्वसुलभ शिक्षा, स्वास्थ्य सेवा, खानेपानी आपूर्ती एवम् फोहरमैलाको प्रभावकारी व्यवस्थापन
२. नवप्रवर्तन, सीप विकास, स्वरोजगार र स्थानीय स्रोत साधन तथा प्रविधिको अधिकतम उपयोगमार्फत युवा लक्षित उद्यमशीलता तथा रोजगारी प्रवर्द्धन गरी श्रम बजारको बदलिँदो मागअनुरूप सूचना प्रविधि तथा व्यवसायिक सीपमूलक तालिमहरूको व्यवस्था
३. विपद् संवेदनशील, वातावरणमैत्री गुणस्तरीय शहरी पूर्वाधारमा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि
४. महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा सामाजिक, आर्थिक एवं सांस्कृतिक रूपमा पछाडि परेका वर्ग तथा समुदायहरूको अधिकार संरक्षण, सशक्तीकरण, क्षमता विकास, तथ्याङ्क व्यवस्थापन तथा अभिलेखीकरण
५. नगरपालिकाको आन्तरिक वित्तीय स्रोत तथा राजस्व क्षमता विस्तार एवम् संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि
६. पारदर्शी, उत्तरदायी तथा प्रभावकारी सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्दै नागरिकमैत्री सेवा प्रणालीको विकास

उपर्युक्त प्रमुख नीतिहरुको आधारमा देहाय बमोजिमको क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमको अबलम्बन तथा कार्यान्वयन गरिनेछ।

१. आर्थिक विकास

क. राजस्व परिचालन

१. स्थानीय स्रोत, साधन र सम्भावनाको अधिकतम परिचालन गरी आन्तरिक राजस्व अभिवृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ।
२. सम्पत्ति कर, घरबहाल कर, व्यवसाय कर, नक्सापास दस्तुर तथा सेवा शुल्कलाई नगरपालिकाको प्रमुख राजस्व स्रोतका रूपमा विकास गर्न करको दर घटाउने र करका दायरा विस्तार गर्दै कर निर्धारण, संकलन लागत र प्रक्रियालाई सरल, पारदर्शी, वैज्ञानिक र करदातामैत्री बनाइनेछ।

३. राजस्व परिचालन तथा विकास निर्माणबीचको सम्बन्धबारे नागरिक सचेतना अभिवृद्धि गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

४. नागार्जुन नगरपालिकालाई आन्तरिक स्रोतबाट आत्मनिर्भर नगरपालिका बनाउन करको दर घटाउने र दायरा बढाउनको लागि अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्य गरिनेछ र संकलन हुने कर तथा गैरकर राजस्वको अभिवृद्धि गर्न, चुहावट नियन्त्रण गर्न हरेक वडामा अनुगमन तथा नियमनलाई प्रभावकारी बनाउँदै घुम्ती सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।

ख. कृषि, सिँचाइ तथा पशुपालन

५. नगरपालिकाभित्र रहेका उर्वर जमिनको संरक्षण गर्दै बाँझो तथा उपयोगविहीन जग्गाको सदुपयोगमार्फत व्यावसायिक, आधुनिक, प्रविधिमैत्री तथा उत्पादनमुखी कृषि प्रणालीको विकास गरिनेछ। साथै कौशि खेती कार्यक्रम र रैथाने बाली संरक्षणका कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइनेछ ।

६. कृषकहरूलाई उन्नत बीउबिजन, कृषि सामग्री, प्राविधिक सेवा तथा नवीन कृषि प्रविधिमा पहुँच विस्तार गरी कृषि उत्पादन, उत्पादकत्व र प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ। साथै प्राङ्गारिक खेति अबलम्बन गर्न कृषि/तरकारी खेतिमा रासायनिक विषादिको प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्दै जैविक मल/जैविक विषादीको प्रयोगलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ।

७. तरकारी, फलफूल, पुष्पखेती तथा अन्य उच्च मूल्यका कृषि उपजको उत्पादन, विविधीकरण, प्रशोधन र बजारीकरणलाई प्राथमिकताका साथ प्रवर्द्धन गरिनेछ।

८. युवा उद्यमशीलताको प्रवर्द्धनका लागि उद्योग, पर्यटन, कृषि तथा पशुसेवा क्षेत्रअन्तर्गतका उत्पादनमुखी गतिविधिहरूमा संलग्न उद्यमीहरूलाई उत्पादन अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले व्याजमा अनुदान उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ।

९. कृषि उत्पादनको संकलन, भण्डारण, प्रशोधन तथा बिक्री वितरण व्यवस्थालाई सुदृढ बनाउन कृषि संकलन केन्द्र, स्थानीय हाटबजार तथा आवश्यक पूर्वाधारहरूको विकास गरिनेछ।

१०. वर्षभरि कृषि उत्पादन सुनिश्चित गर्न साना तथा मझौला सिँचाइ, जल संरक्षण तथा थोपा सिँचाइ, स्प्रिंकलर सिँचाइ लगायत आधुनिक तथा पानी मितव्ययी सिँचाइ प्रविधिको प्रवर्द्धन गर्दै आयोजनाको निर्माण, स्तरोन्नति र विस्तार गरिनुका साथै परम्परागत कुलो, रिचार्ज पोखरी तथा अन्य जलस्रोतहरूको संरक्षण र व्यवस्थापन गरिनेछ।

११. पशुपालन व्यवसायलाई स्थानीय आयआर्जन, खाद्य सुरक्षा तथा रोजगारीको महत्वपूर्ण आधारका रूपमा विकास गर्दै गाई, भैंसी, बाख्रा, बंगुर तथा कुखुरापालनको व्यावसायीकरणमा आवश्यक प्राविधिक तथा संस्थागत सहयोग उपलब्ध गराइनेछ।

१२. पशु स्वास्थ्य तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धिका लागि नियमित खोप, उपचार, आधारभूत ल्याव, पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन तथा उन्नत जातका पशुपंक्षीको संरक्षण, प्रवर्द्धन र विस्तार गरिनेछ।

१३. कृषि/पशुसेवा सम्बन्धी विभिन्न तालिम गोष्ठी, कृषक पाठशाला तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनुका साथै सामुदायिक वन, शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्जसँग जोडिएका वडाहरुको वस्तीहरुलाई पकेट क्षेत्र बनाइ मौरीपालन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

१४. समुदायमा रहेका सामुदायिक मृत तथा जीवित पशुहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१५. सामुदायिक कुकुरहरुलाई Dog Safe House निर्माण गर्न आवश्यकता अनुसार नगर क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक जग्गामा खोर निर्माण गरिनेछ।

ग. उद्योग, वाणिज्य, युवा स्वरोजगार तथा उद्यमशीलता प्रवर्द्धन

१६. नगरपालिकाभित्र रहेका लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योगहरूको स्थापना, विस्तार, आधुनिकीकरण तथा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्दै उद्योगमैत्री र लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना गरिनेछ।

१७. परम्परागत सीप, कला, हस्तकला तथा घरेलु उत्पादनहरूको संरक्षण, संवर्द्धन, व्यावसायीकरण र बजारीकरणलाई प्रोत्साहन गर्दै स्थानीय मौलिक पहिचानको प्रवर्द्धन गरिनेछ।

१८. स्थानीय उत्पादनको ब्रान्डिङ, गुणस्तर अभिवृद्धि, प्रदर्शनी, व्यापार प्रवर्द्धन तथा बजार पहुँच विस्तारमार्फत स्थानीय उत्पादनलाई प्रतिस्पर्धी बनाइनेछ।

१९. युवा वर्गहरूमा उद्यमशीलताको विकास गर्नको लागि नगरपालिकाबाट AI तथा IT सम्बन्धित तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

२०. युवा उद्यमीहरूलाई आवश्यक सीपमूलक तथा व्यवसायिक तालिम, परामर्श सेवा, प्राविधिक सहयोग तथा सहुलियतपूर्ण वित्तीय पहुँच उपलब्ध गराउन सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।

२१. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका, अस्थायी रूपमा बसोबास गरी रहेका बासिन्दा, बेरोजगार तथा रोजगारीको खोजीमा रहेका युवाहरूलाई ज्ञान, सीप, क्षमता र अभिरुचिअनुसार स्वरोजगार, उद्यमशीलता तथा आयमूलक गतिविधिमा आबद्ध गराउन राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

२२. गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सीप विकास र जनचेतनाका तालिम र स्तरोन्नती प्रविधि हस्तान्तरण मार्फत लघु उद्यमीको प्रवर्द्धन र विकास गरिनेछ ।

घ. सहकारी

२३. राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण तथा नेपाल राष्ट्र बैङ्क लगायतका निकायबाट जारी गरिएका मापदण्डको पूर्णरुपमा पालना गर्दै जोखिममा आधारित नियमन सुपरिवेक्षण प्राणाली लागू गरिनेछ ।

२४. सहकारी संस्थाहरूको विज्ञ टोली सहितको अनुगमन र मूल्यांकन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउँदै अनुगमनबाट प्राप्त सूचनाका आधारमा प्रत्येक सहकारी संस्थाको डाटाबेस तयार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। साथै सहकारी संस्था समस्याग्रस्त हुनु पूर्व नै वित्तीय जोखिमको अवस्था पहिचान गरी सम्बोधन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

२५. सहकारी संस्थाहरूको संस्थागत सुदृढीकरणमा तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यकता अनुसार सहकारी व्यवस्थापन, सहकारी लेखा व्यवस्थापन, पर्ल्स विश्लेषण, कोपोमिस, सहकारी सुशासन

तथा सम्पत्ती शुद्धिकरण निवारण लगायतका विभिन्न तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

२६. नगरपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरुलाई व्यवस्थित गर्नको लागि सहकारी प्रवर्द्धन तथा समन्वय समिति गठन गरिनेछ ।

२७. सहकारी संस्थाहरुबाट बचतकर्ताको रकम समयमै फिर्ता हुने वातावरण सुनिश्चित गर्न वित्तीय अनुशासन, तरलता व्यवस्थापन तथा प्रभावकारी अनुगमन प्राणालीलाई सुदृढ गरी सहकारी संस्थाहरुमा प्रभावकारी ऋण असुलीका लागि सदस्यको ऋण तिर्ने क्षमता, धितो सुरक्षा तथा जोखिम मूल्याङ्कनका आधारमा ऋण लागनी गर्ने प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गरिनेछ ।

ङ. कला, संस्कृति तथा पर्यटन प्रवर्द्धन

२८. नगरपालिका भित्र रहेका धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदाहरुको संरक्षण, सम्वर्धन र प्रवर्द्धन गर्दै कला, संस्कृति, भाषा, भेषभूषा, परम्परा तथा मौलिक पहिचानको संरक्षण गर्दै भावी पुस्तामा हस्तान्तरण गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२९. नगरपालिका भित्र रहेका प्राकृतिक, धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय स्थलहरुको पहिचान, संरक्षण र विकास गरी नगरपालिकालाई आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्यका रुपमा विकास गरिनेछ ।

३०. पर्यटन पूर्वाधार विकासका लागि पदमार्ग, विश्रामस्थल, सूचना केन्द्र, संकेत चिन्ह तथा सरसफाइ व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

३१. पर्यटन क्षेत्रको विकासमा निजी क्षेत्र, सहकारी तथा स्थानीय समुदायसँग सहकार्य र साझेदारीको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३२. कला, संस्कृति तथा पर्यटन क्षेत्रलाई स्थानीय आर्थिक विकास, रोजगारी सिर्जना तथा नगरको पहिचान अभिवृद्धिको महत्वपूर्ण आधारका रुपमा विकास गरिनेछ ।

२. <u>सामाजिक विकास</u>

क. शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

३३. संविधान प्रदत्त अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा कार्यान्वयनका लागि विद्यालय उमेर समूहका सबै बालबालिकाहरुको शिक्षामा गुणस्तरीय, समावेशी र पहुँचयुक्त शिक्षा सुनिश्चित गरिनेछ ।

३४. दिवा खाजा कार्यक्रमलाई विद्यार्थीको स्वास्थ्य, पोषण तथा सिकाइसँग आवद्ध गरी सामुदायिक विद्यालयहरुमा अध्ययनरत इसिडि देखि कक्षा ८ सम्मका सबै बालबालिकाहरुलाई दिवा खाजा उपलब्ध गराइनेछ ।

३५. विद्यालयको शैक्षिक नतिजा सुधारका लागि नियमन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र मेन्टरिङ्ग प्रणाली विकास गरी कक्षाकोठाको शिक्षण सिकाइलाई बालमैत्री सूचना प्रविधि तथा कृतिम बुद्दिमत्ता (AI) मा आधारित सिकाइ प्रणाली विस्तार गर्ने तर्फ कार्यक्रमहरु लक्षित गरिनेछ ।

३६. विद्यालयस्तरमा प्रतिभावान खेलाडिको पहिचान गरी उनीहरुको क्षमता विकास तथा प्रोत्साहन गरी सबै उमेर समूहका बालबालिकाको खेलकूदमा सहभागिताको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

३७. निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित शिक्षण संस्थाहरुलाई सेवामुखी र गुणस्तर केन्द्रित बनाउन विद्यालयहरुको वर्गीकरणको आधारमा लक्षित समुदायका बालबालिकाहरुलाई प्रचलित कानूनले तोकेको कोटामा निःशुल्क अध्ययन गर्ने व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३८. विद्यालयमा सुरक्षित, बालमैत्री र समावेशी वातावरण निर्माण गरी शिक्षकको पेशागत क्षमता विकास तथा नेतृत्व विकास तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।

३९. वृत्ति मार्ग निर्देशन इकाइ मार्फत युवाहरुलाई उद्यमशीलता तथा रोजगार अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरी युवालाई तालिम, सीप, प्रविधि र परामर्श सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

४०. सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत प्रधानाध्यापक, विद्यालय कर्मचारी, बालविकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्ता, सामुदायिक सकाई केन्द्रका परिचालक, खेल प्रशिक्षक तथा विद्यालय सुरक्षाको कार्यमा खटिने कर्मचारीको प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४१. कृषि, पर्यटन, सूचना प्रविधि, सेवा तथा उत्पादनमूलक क्षेत्रमा युवा लक्षित सीपमूलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ।

४२. युवा क्लब तथा सामाजिक संस्थाहरूको सुदृढीकरण गर्दै विकास निर्माण, वातावरण संरक्षण र सामाजिक जागरणका कार्यक्रमहरूमा युवाको सहभागिता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

४३. लागूऔषध दुर्व्यसन, बेरोजगारी तथा सामाजिक विकृतिविरुद्ध सचेतनामूलक तथा रोकथामका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

४४. नवप्रवर्तन, नेतृत्व विकास तथा उत्कृष्ट योगदान गर्ने युवालाई प्रोत्साहन तथा सम्मान गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

४५. स्वस्थ, अनुशासित तथा प्रतिस्पर्धी नागरिक निर्माणका लागि खेलकुद क्षेत्रको समग्र विकासलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

४६. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने खेलाडी उत्पादनका लागि प्रशिक्षण, प्रशिक्षक विकास तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

ख. स्वास्थ्य

४७. नगर अस्पतालको सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउदै स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम मार्फत विशेषज्ञ सुविधा थप गर्दै लगिनेछ । सबै नगर बासीहरूको स्वास्थ्य बिमामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सबै स्थायी बासिन्दा परिवारहरूका लागि निःशुल्क स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई करसँग आबद्धता गरिनेछ ।

४८. महिलाहरुको पाठेघरको मुखको क्यान्सर रोगको समयमा पहिचान गरी रोकथाम गर्नको लागि सबै वडा स्थित स्वास्थ्य संस्थाहरुमा नि:शुल्क VIA परिक्षण तथा HPV DNA परिक्षण शिविर संचालन गरिनेछ ।

४९. अशक्त, अपाङ्ग, तथा जेष्ठ नागरिकहरुलाई घरदैलोमा नै गई सेवा प्रदान गर्नुका साथै ३० वर्ष माथिका नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य संस्था वा टोलटोलमा गएर नसर्ने रोग सम्बन्धी स्क्रिनिङ तथा ब्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

५०. विभिन्न किसिमका महामारीजन्य रोगहरुको नियन्त्रणका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु बनाई किटजन्य रोग लगायत महामारीको सम्भावना लाई रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

५१. नगरवासीहरुको जनगुनासो तथा दैनिक सेवाग्राहीको चापलाई मध्यनजर गर्दै हाल संचालनमा रहेको नगर अस्पतालमा २४ सै घण्टा प्रसुति सेवा, ईमर्जेन्सी सेवा, अन्तरंग सेवा, फार्मेसी, ल्याव तथा एक्सरे सेवा सञ्चालन गरी स्वास्थ्य सेवालाई थप विस्तार गरिनेछ ।

५२. अल्ट्रासाउण्ड (भिडियो एक्सरे) को सहायताले गर्भवती महिलाहरुको समयमै जटिलता पत्ता लगाई मातृ तथा नवशिशुको मृत्युदर घटाउनकोलागि हाल सबै स्वास्थ्य संस्थामा सञ्चालन भईरहेको अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमलाई सबै वडा स्थित स्वास्थ्य संस्थाहरुमा निरन्तरता दिईनेछ ।साथै संस्थागत सुत्केरी सुनिश्चितता तथा पोषणमैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्ने नीति लिइनेछ ।

५३. नगर बासिहरुका लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसँगको सहकार्यमा निःशुल्क रगत उपलब्ध गराउदै आएकोमा उक्त कार्यक्रमलाई यस वर्ष समेत निरन्तरता दिइनेछ । ब्लड बैंकमा रगतको उपलब्धता बढाउन स्थानीय संघसंस्था लगायत सरोकारवाला निकायहरूसँगको सहकार्यमा आवधिक रुपमा सबै बडाहरुमा रक्तदानका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

५४. महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई मासिक रु.५,०००/- र ६० वर्ष उमेर पुरा भएकालाई सम्मानजनक बिदाईको अवसरमा जनही रू.२,००,०००/- प्रोत्साहन स्वरूप उपलब्ध गराईने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।

५५. वैकल्पिक चिकित्साको रूपमा आयुर्वेद उपचार पद्धतिलाई संस्थागत गर्ने प्रवन्ध मिलाईनेछ । नगरपालिका परिसरमा स्थापित आयुर्वेद औषधालयको संस्थागत क्षमता विकासमा ध्यान दिईनेछ । उक्त औषधालयबाट प्रवाह हुने सेवाहरूको विस्तार गरिनेछ ।

५६. आयुर्वेद शाखाबाट निरन्तर रूपमा सञ्चालन हुँदै आएका स्तनपायी आमा, जेष्ठ नागरीक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम, स्थानीय जडीबुटी चिनारी गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम, निःशुल्क औषधि वितरण लगायतका कार्यकमहरूलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

५७. नगरपालिकामा आयुर्वेद सेवाको प्रवर्द्धन गर्दै भविष्यमा आयुर्वेद अस्पताल स्थापना गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी आवश्यक अध्ययन तथा प्रक्रिया अघि बढाइने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

५८. नगर एम्बुलेन्स र शव-वाहनबाट नगरबासीहरूलाई निःशुल्क सेवा प्रदान भइरहेको कार्य लाई निरन्तरता दिईनेछ ।

५९. सबै बालबालिकाहरुलाई खोपको पूर्ण मात्रा लगाउन प्रत्येक बर्ष पुर्ण खोप घोषणा र सुनिष्चितता गर्न आवश्यक क्रियाकलाप तथा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

६०. नगरवासीहरूको स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गर्दै नसर्ने रोगहरूको रोकथामका लागि व्यायाम, योगाभ्यास, शारीरिक कसरतको महत्वपूर्ण भूमिका हुने हुँदा हरेक वडा अन्तर्गतका खुल्ला क्षेत्र, पार्क लगायत उपयुक्त स्थानमा खुल्ला व्यायामशाला निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।

६१. विश्वमा बढ्दै गई रहेको आत्महत्या दर, मानसिक स्वास्थ्य समस्या, डिप्रेशन, लगायतका रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ ।

ग. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण एवं लक्षित वर्ग

६२. नगरपालिकाका सम्पूर्ण नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरूमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई मूलधारमा ल्याई प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गरिनेछ ।

६३. महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा आर्थिक रूपमा विपन्न वर्गको सेवा, सुविधा, स्रोत तथा अवसरहरूमा समान पहुँच सुनिश्चित गर्दै समावेशी विकासलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

६४. लैङ्गिक हिंसा, घरेलु हिंसा, बालविवाह, दाइजो प्रथा तथा सबै प्रकारका सामाजिक विभेद न्यूनीकरणका लागि सशक्त सचेतनामूलक, रोकथाममुखी तथा व्यवहार परिवर्तनसम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

६५. अपाङ्गता भएका व्यक्ति, अटिजम तथा जोखिममा परेका समूहका लागि पहुँचयुक्त पूर्वाधार, विशेष सेवा, सामाजिक सुरक्षा, संरक्षण तथा राहत कार्यक्रमहरूलाई थप प्रभावकारी र पहुँचयोग्य बनाइनेछ ।

६६. दलित, सीमान्तकृत, एकल महिला तथा असहाय वर्गको सामाजिक, आर्थिक तथा शैक्षिक उत्थानका लागि लक्षित कार्यक्रम तथा सामाजिक सुरक्षा र पुनर्स्थापना उपायहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

घ. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता तर्फ

६७. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सेवा एवम् सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई नागरिकमैत्री, पहुँचयोग्य, प्रविधिमैत्री र समावेशी बनाउँदै लक्षित वर्गसम्म प्रभावकारी सेवा प्रवाह सुनिश्चित गरिनेछ।

६८. लाभग्राहीहरूको नियमित नवीकरण, अभिलेख अद्यावधिक, दोहोरोपन नियन्त्रण तथा लक्षित वर्गको यथार्थ पहिचानमार्फत सामाजिक सुरक्षा प्रणालीलाई थप व्यवस्थित र विश्वसनीय बनाइनेछ।

६९. जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्धविच्छेद तथा बसाइँसराइ लगायतका व्यक्तिगत घटनाको समयमै दर्ता सुनिश्चित गर्न जनचेतनामूलक, प्रोत्साहनात्मक तथा एकीकृत सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

ङ. खानेपानी, सरसफाइ तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन

७०. सबै नागरिकलाई सुरक्षित, स्वच्छ र दिगो खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गर्न खानेपानी प्रणालीको विस्तार, स्तरोन्नति र दिगो व्यवस्थापन गरिनेछ ।

७१. स्रोत संरक्षण, मुहान सुरक्षा तथा जलाधार व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिँदै खानेपानी स्रोतको दिगो उपयोग सुनिश्चित गरिनेछ ।

७२. समुदाय आधारित खानेपानी उपभोक्ता समितिहरूलाई सुदृढ गर्दै सेवा सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

७३. सरसफाइलाई सार्वजनिक स्वास्थ्यसँग जोड्दै "पूर्ण सरसफाइयुक्त नगरपालिका" निर्माण अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

७४. नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका खानेपानी उपभोक्ता समितिहरुको सुशासनलाई मध्यनजर गर्दै नियमनको लागि आवश्यक कार्यविधि निर्माण गरी लागू गरिनेछ ।

७५. फोहोरमैला व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गर्न फोहोर संकलन, वर्गीकरण, ढुवानी, प्रशोधन तथा सुरक्षित विसर्जन प्रणाली विकास गरिनेछ ।

७६. प्लास्टिकजन्य फोहोर न्यूनीकरण तथा पुनः प्रयोग (Reduce, Reuse, Recycle) लाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।

७७. सार्वजनिक स्थानमा फोहोरमैला फाल्ने प्रवृत्ति नियन्त्रण गर्न सचेतना तथा कानुनी व्यवस्था कडाइका साथ लागू गरिनेछ ।

७८. नगरवासीलाई स्वच्छ, सुरक्षित, भरपर्दो तथा गुणस्तरीय खानेपानी सेवा सुनिश्चित गर्न प्रदेश सरकार, सम्बन्धित निकाय तथा स्थानीय तहहरूसँग प्रभावकारी समन्वय र सहकार्य कायम गर्दै मेलम्ची खानेपानी आयोजनासँगको साझेदारीमा एकीकृत खानेपानी आपूर्ति तथा व्यवस्थापन प्रणालीलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र दिगो रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।

३. पूर्वाधार विकास

७९. नागार्जुन नगरपालिकाबाट तयार भएको नगर यातायात गुरु योजना (MTMP) अनुसार तोकिएको योजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ।

८०. नागार्जुन नगरपालिकाबाट कार्यान्वयन हुने पूर्वाधारसँग सम्बन्धित आयोजनाहरू विपद् जोखिम उत्थानशिल हुने गरी डिजाईन, निर्माण तथा उपयोग गरिनेछ।

८१. नागार्जुन नगरपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण हुने जाति, समुदाय विशेष मन्दिर लगायतका संरचना निर्माण गर्दा यथासम्भव स्थानीय उपभोक्ताहरूकै लगानीमा निर्माण तथा सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईनेछ ।

८२. सार्वजनिक स्थान, पार्क तथा भवन जस्ता संरचना बनाउँदा अनिवार्य रुपमा अपाङ्ग, ज्येष्ठ नागरिक, महिला तथा बालमैत्री हुने गरी निर्माण तथा सञ्चालन गरिनेछ ।

८३. नगरपालिकाबाट सञ्चालन हुने सार्वजनिक निर्माण कार्य तथा निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित हुने पूर्वाधारजन्य निर्माण कार्यमा संलग्न हुने कामदारहरूको सुरक्षाको लागि आवश्यक व्यक्तिगत रोकथाम उपकरण (PPE) को प्रयोग अनिवार्य रूपमा गर्नुपर्ने तथा निर्माण कार्यमा खटिने कामदारहरूको सुरक्षा सम्बन्धी विषयमा प्राविधिकहरूबाट अभिमुखीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

८४. नागार्जुन नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक भवनहरूको अभिलेखाङ्कन, मर्मत सम्भार तथा उपयोगको अवस्था समेत मूल्याङ्कन गरी त्यस्ता सम्पत्तिहरूको संरक्षण, सम्वर्द्धन तथा उच्चतम नागरिक हितमा प्रयोग हुने गरी व्यवस्था मिलाईनेछ ।

८५. विपद् वा आकस्मिक कारणबाट अवरुद्ध भएका पूर्वाधारहरूको तत्काल पुनःसञ्चालन, मर्मत सम्भार तथा उद्धार कार्यलाई सुरक्षित, द्रुत र व्यवस्थित बनाउन कार्यविधि सहित छुट्टै आकस्मिक पूर्वाधार मर्मत सम्भार कोष' को स्थापना गरिनेछ ।

८६. तालिम प्राप्त डकर्मी र प्राविधिकको सुनिश्चित गराएर मात्र भवन निर्माण अनुमति दिने नीति लिईनेछ। साथै नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने निर्माण कार्यलाई गुणस्तरीय बनाउन प्राविधिक तथा व्यावसायिक तालिम परिषद लगायत विभिन्न संघसंस्थाहरूसँग समन्वय गरी कामदारहरूको क्षमता विकास कार्यक्रममा जोड दिईनेछ।

८७. सुरक्षित, व्यवस्थित, समावेशी तथा दिगो शहरी विकासको अवधारणाअनुरूप भू—उपयोग योजनाका आधारमा भूमि व्यवस्थापन, योजनाबद्ध बस्ती विकास तथा गुणस्तरीय, वातावरणमैत्री र विपद् प्रतिरोधी आवास निर्माणलाई प्रोत्साहन गर्दै नगरवासीका लागि सुरक्षित, व्यवस्थित र सम्मानजनक आवासको पहुँच सुनिश्चित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

८८. विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन अबलम्बन गरिएको समुदायमा आधारित विपद् जोखिम व्यवस्थापन नीति अन्तर्गत प्रत्येक वडाका कम्तिमा १० जनाको विपद् स्वयंसेवक टोली गठन गरी Red cross, सुरक्षा तथा अन्य निकायको सहकार्यमा प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार, सम्बन्धी तालिम संचालन गरिनेछ।

८९. समुदाय स्तरमा आइपर्ने आकस्मिक स्वास्थ्य जोखिम, हृदयघात (Cardiac Arrest) र दुर्घटनाबाट हुन सक्ने अकाल मृत्युलाई रोक्न सार्वजनिक स्थल वा धेरै आवतजावत गरिने स्थलमा Hands Only CPR तालिम प्रदान गरिनेछ।

९०. नागार्जुन नगरपालिकाले UNDRR को प्रारम्बिक १० अत्यावश्यक बुँदाहरू (Ten Essentials) लाई आत्मसात गर्दै विपद् उत्थानशील नगर निर्माणका लागि एक एकीकृत कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

९१. शहरी क्षेत्रमा बढ्दो ईलेक्ट्रिक सर्किट तथा ग्यासबाट हुने आगलागीलाई न्यूनिकरण तथा रोकथाम गर्न समुदायस्तरमा तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै वन डढेलोको प्रकोपबाट हुने

प्राकृतिक, मानवीय तथा आर्थिक क्षतिलाई न्यूनिकरण गर्न वन उपभोक्ता समिति, वन कार्यलयको समन्वयमा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।

९२. राष्ट्रले जलवायु परिवर्तनबाट हुने अस्वभाविक वर्षासँगै आउने पहिरो तथा भूक्षयका समस्या समाधान गर्न जलवायुसँग अनुकुलन हुने वनस्पतिको वृक्षरोपण कार्यक्रम हाईवाट एप (Hiwat App) निर्माण गरी लागू गर्नुका साथै हरित पूर्वाधार (Green Infrastructure) र प्रकृतिमा आधारित समाधान (Nature-Based Solutions) गर्न प्राविधिक कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गरिनेछ।

९३. घना बस्ती, मुख्य बजार तथा बढी आवतजावत हुने प्रमुख चोक र चौबाटोहरूमा हुन सक्ने आकस्मिक आगलागीको तत्काल नियन्त्रण गरी जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न नगरपालिकाका प्रमुख सार्वजनिक स्थलहरूमा अग्निशामक यन्त्र जडान गरिनेछ।

९४. नागार्जुन नगरपालिकाका सम्पूर्ण विद्यालयहरूलाई भूकम्प, आगलागी, पहिरो तथा वातावरणीय जोखिममुक्त बनाई बालबालिकाहरूको सुरक्षित सिकाइको हक सुनिश्चित गर्न बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्यक्रम लागु गरिनेछ।

९५. जलवायु परिवर्तनको असरका कारण यस नगरपालिकामा बसाइ सरि आएका अस्थायी रुपले बसोबास गरिरहेका बासिन्दाहरुको सीप पहिचान गर्दै सीपयुक्त श्रमिकहरुको सीप सहितको विवरण तयार गरि रोजगारदाता र श्रमिक बीच सम्पर्कको लागि समन्वय गरिनेछ।

५. <u>संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन</u>

क. सुशासन

९६. नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्दै प्रभावकारी, पारदर्शी र उत्तरदायी प्रशासनिक प्रणाली स्थापना गरी सेवा प्रवाहलाई सरल, छरितो र नागरिकमैत्री बनाउने उद्देश्यले एकद्वार सेवा प्रणालीको विस्तार गरिनेछ। साथै, सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको अधिकतम उपयोग गर्दै ई-गभर्नेन्स प्रणाली लागू गरी डिजिटल सेवा प्रवाहलाई थप सुदृढ र प्रभावकारी बनाइनेछ।

९७. नगरपालिकाबाट सञ्चालन भएका विकास निर्माण, विविध कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अवस्थाको म्यापिङ गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट विनियोजित बजेट अन्तर्गतका योजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी भिडियो सामग्री उत्पादन तथा अनुसन्धानमूलक तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

९८. जनगुनासो व्यवस्थापन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउँदै नागरिक सन्तुष्टि अभिवृद्धि गरिनेछ ।

९९. नीति निर्माण, योजना छनोट तथा कार्यान्वयन प्रक्रियामा नागरिक सहभागिता सुनिश्चित गर्दै सहभागितामूलक शासन प्रणाली प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

१००. सुशासन कायम गर्न पारदर्शिता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वलाई संस्थागत गर्दै नियमित सार्वजनिक सुनुवाइ तथा सामाजिक परीक्षण सञ्चालन गरिनेछ ।

१०१. कर्मचारी प्रशासनलाई सक्षम, उत्तरदायी र सेवामुखी बनाउँदै क्षमता विकास तथा तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१०२. नगर क्षेत्रभित्र शान्ति, सुरक्षा, सुशासन, बजार अनुगमन तथा व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै राजस्व संकलन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण, अवैध संरचना तथा अतिक्रमण नियन्त्रण, वातावरणीय सरसफाइ तथा नगर नियमहरूको कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न आवश्यकताअनुसार अधिकतम् ३० जनासम्म नगर प्रहरीको दरबन्दी तथा जनशक्ति थप गरी परिचालन गरिनेछ।

ख. सूचना, प्रविधि र सेवा प्रवाह

१०३. नगरपालिकाको सेवा प्रवाहलाई आधुनिक, छरितो, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको अधिकतम तथा संस्थागत उपयोग गर्दै डिजिटल शासन प्रणालीलाई विस्तार गरिनेछ ।

१०४. नागरिकलाई सहज, सरल र पहुँचयोग्य सेवा सुनिश्चित गर्न अनलाइन सेवा प्रवाह, एकद्वार सेवा प्रणाली तथा मोबाइल एप्स, वेबसाइट र सामाजिक सञ्जालमार्फत सूचना तथा सेवाहरू नियमित रूपमा उपलब्ध गराइनेछ ।

१०५. व्यवस्थित शहरको अवधारणा अनुरूप स्मार्ट पालिका निर्माणका लागि नगरपालिकाको डिजिटल प्रोफाइल, हाउस नम्बरिङ तथा डिजिटल प्लेटफर्म निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिँदै नगर क्षेत्रको सुरक्षा व्यवस्थापन सुदृढ गर्न प्रहरीसँगको साझेदारीमा मुख्य सडकहरूमा सीसीटीभी क्यामेरा जडान कार्यलाई समेत निरन्तरता दिइनेछ।

१०६. सूचना प्रविधि पूर्वाधार विस्तार, साइबर सुरक्षा सुदृढीकरण तथा कर्मचारीको क्षमता विकासमार्फत सुरक्षित, भरपर्दो र दिगो डिजिटल सेवा प्रणालीलाई संस्थागत रूपमा सुदृढ गरिनेछ ।

ग. वित्तीय अनुशासन एवं आन्तरिक नियन्त्रण

१०७. नगरपालिकाको सम्पूर्ण आय व्ययलाई पारदर्शी, उत्तरदायी र विधिसम्मत बनाउँदै वित्तीय अनुशासनलाई संस्थागत गर्दै वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमलाई यथार्थपरक, परिणाममुखी र प्राथमिकतामा आधारित बनाई स्रोत साधनको प्रभावकारी उपयोग गरिनेछ।

१०८. खर्च प्रणालीलाई मितव्ययी बनाउँदै अनावश्यक तथा दोहोरो खर्च न्यूनीकरण गर्दै सार्वजनिक खरिद प्रक्रियालाई कानून अनुसार प्रतिस्पर्धात्मक, पारदर्शी र गुणस्तरीय बनाइनेछ।

१०९. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तथा लेखापरीक्षणबाट प्राप्त सुझाव प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ।

११०. अघिल्ला आ.व. हरुको बेरुजु मध्ये नियमन गर्नुपर्नेलाई नियमित गरी असुल उपर गर्नुपर्ने खालको बेरुजु रकम सम्बन्धी व्यक्ति तथा संघ संस्थाबाट असुल गरिनेछ । अन्तिम

लेखापरीक्षणले औंल्याउने वेरुजु रकम शुन्य हुने गरी आर्थिक कारोबार तथा सोको लेखाङ्कन गर्न जोड दिइनेछ ।

घ. कानून तथा न्याय

१११. नगरपालिकाको कार्य सम्पादनलाई विधिसम्मत, पारदर्शी र उत्तरदायी बनाउन आवश्यक स्थानीय कानून, नियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरू समयानुकूल निर्माण तथा परिमार्जन गरिनेछ ।

११२. मेलमिलाप तथा मध्यस्थता प्रक्रियालाई प्रवर्द्धन गर्दै स्थानीय विवादलाई समुदायमै समाधान गर्न वडा कार्यालयहरुमा रहेका मेलमिलाप केन्द्र मार्फत विवादहरू समाधान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

११३. लैङ्गिक हिंसा, घरेलु हिंसा तथा सामाजिक विभेदसम्बन्धी उजुरीहरूको शीघ्र र संवेदनशील रूपमा समाधान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

११४. न्यायिक समितिको क्षमता विकास, अभिमुखीकरण तथा तालिम कार्यक्रम नियमित रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

११५. अभिलेख व्यवस्थापन प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्दै न्यायिक समितिबाट भएका निर्णयहरूको नजिर संग्रह तयार गरिनेछ ।

ङ. समन्वय तथा सहकार्य सम्बन्धी

११६. संघ, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारबीचको समन्वय तथा सहकार्यलाई सुदृढ गर्दै विकास योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

११७. सार्वजनिक निजी साझेदारी (PPP) तथा सहलगानीका माध्यमबाट सरकारी निकाय, निजी क्षेत्र, सहकारी संस्था, नागरिक समाज तथा विकास साझेदारहरूसँगको सहकार्यलाई विस्तार गर्दै समग्र विकास प्रक्रियालाई गतिशील बनाइनेछ ।

११८. स्थानीय तहभित्रका वडा, टोल विकास संस्था तथा समुदायबीच आपसी समन्वय, सहकार्य र सहभागिता प्रवर्द्धन गर्दै अन्तर स्थानीय तह बीचको सहकार्यलाई समेत प्रोत्साहन गरी साझा समस्या समाधान, स्रोत साझेदारी तथा क्षेत्रीय विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

११९. शिक्षा, स्वास्थ्य, पूर्वाधार, वातावरण संरक्षण, विपद् व्यवस्थापन लगायतका क्षेत्रमा अन्तरनिकायगत सहकार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

१२०. योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रक्रियामा सरोकारवाला निकायहरूको अर्थपूर्ण तथा सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ ।

आ.व. २०८३/०८४ को अनुमानित आय तथा व्यय विवरणः-

आय अनुमान				
सि.न.	**शीर्षक**	**स्रोत**	**रकम रु.**	**कैफियत**
१	सशर्त अनुदान	संघीय सरकार	२४७,६००,०००	
२	वित्तीय समानीकरण अनुदान	संघीय सरकार	१९४,२००,०००	
३	समपुरक अनुदान	संघीय सरकार	४,५००,०००	
४	विशेष अनुदान	संघीय सरकार	२१,४००,०००	
५	समानीकरण अनुदान	प्रदेश सरकार	१७,८४५,०००	
६	सशर्त अनुदान	प्रदेश सरकार	१२,८००,०००	
७	समपुरक अनुदान	प्रदेश सरकार	१६,०००,०००	
८	विशेष अनुदान	प्रदेश सरकार	७,०००,०००	
९	घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर (मालपोत)	प्रदेश सरकार	८०४,२०६,४००	
१०	राजस्व बाँडफाँड (मु.अ.कर. र अन्त शुल्क समेत)	संघीय सरकार	१३१,६९८,०००	
११	राजस्व बाँडफाँड (सवारी साधन कर)	प्रदेश सरकार	६०,०००,०००	
१२	आन्तरिक स्रोत	न.पा.	७९६,७५०,६००	
१४	अनुमानित बैंक मौज्दात	न.पा.	१९०,०००,०००	
जम्मा			**२,५०४,०००,०००**	

.

व्यय अनुमान				
सि.नं.	**विवरण**	**स्रोत**	**रकम रू.**	**कैफियत**
१	सशर्त अनुदान	संघीय सरकार	२४७,६००,०००	
२	समपुरक अनुदान	संघीय सरकार	४,५००,०००	
३	संघीय समपुरक अनुदान म्याचिङ्ग	न.पा.	१८,०००,०००	
४	विशेष अनुदान	संघीय सरकार	२१,४००,०००	
५	सशर्त अनुदान	प्रदेश सरकार	१२,८००,०००	
६	समपुरक अनुदान	प्रदेश सरकार	१६,०००,०००	
७	प्रदेश समपुरक अनुदान म्याचिङ्ग	न.पा.	६४,०००,०००	
८	विशेष अनुदान	प्रदेश सरकार	७,०००,०००	
९	चालु आ.व. को दायित्व	न.पा.	७१०,०००,०००	
१०	वडा सिलिङ्ग (का.पा. समेत)	न.पा.	१२२,५००,०००	
११	विषयगत शाखाको सिलिङ्ग बजेट	न.पा.	१८०,७००,०००	
१२	प्रशासनिक खर्च	न.पा.	३५०,०००,०००	
१३	नगरस्तरीय योजना तथा कार्यक्रम	न.पा.	७४९,५००,०००	
कुल जम्मा			**२,५०४,०००,०००**	

नागार्जुन नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८३

नागार्जुन नगरपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत गरिएको मितिः२०८३/०३/०७

प्रस्तावनाः नागार्जुन नगरपालिकाको आ.व. २०८३/०८४ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निम्ति स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्न, छुट दिन तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (१) बमोजिम नागार्जुन नगरसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः**

१) यस ऐनको नाम "नागार्जुन नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८३" रहेको छ ।

२) यो ऐन नागार्जुन नगरपालिका क्षेत्रमा सम्बत् २०८३ साल श्रावण १ गते देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **सम्पत्ति करः**

नगरपालिका क्षेत्र भित्र अनुसूची - १ मा उल्लेख भए बमोजिम सम्पत्ति कर लगाईने र असुल गरिनेछ । भवनको मूल्याङ्कन दर, भवनको ह्रास कट्टी प्रतिशत र ह्रास कट्टी अवधि अनुसूची - २ अनुसार गरिनेछ ।

३. **भुमि (मालपोत) करः**नगरपालिका क्षेत्र भित्र अनुसूची - ३ मा उल्लेख भए बमोजिम भुमि (मालपोत) कर लगाइने र असुल गरिनेछ ।

४. **घरबहाल करः** नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिइएकोमा अनुसूची - ४ मा उल्लेख भए बमोजिम घर बहाल कर लगाइने र असुल गरिनेछ ।

५. **व्यवसाय करः** नगरपालिका क्षेत्र भित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पुँजिगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची - ५ मा उल्लेख भए बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल गरिनेछ ।

आ.व. २०८३/८४ मा नगरपालिकाले स्थलगत रुपमा व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शिविर सञ्चालन गरी नियमानुसार नगरपालिका तथा वडा कार्यालयमा दर्ता नभएका सम्पूर्ण व्यवसायहरुलाई आ.व. २०८३/८४ लाई नै आधार वर्ष मानेर व्यवसाय दर्ता गरिनेछ ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करः**

१) नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो जडिबुटी, वन कस, कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेक अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ्ग, छाला, प्वांख जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरे बापत अनुसूची — ६ मा उल्लेख भए बमोजिमको कर लगाईने र असुल गरिनेछ ।

२) कवाडी कर लगायतका राजस्व संकलन गर्दा उपत्यकाका स्थानीय तहहरुका साथै अन्य सेवा प्रदायकहरु सँगको सहकार्य प्रभावकारी हुने देखिएमा नगर कार्यपालिकाले आवश्यक निर्णय गरी कवाडी करको दर निर्धारण गर्ने छ ।

७. **सवारी साधन करः** यस सम्बन्धी व्यवस्था प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

८. **विज्ञापन करः** नगरपालिका क्षेत्र भित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची — ७ मा उल्लेख भए बमोजिम विज्ञापन कर लगाईने र असुल गरिनेछ। साथै होर्डिङ्ग बोर्डको शुल्क व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण गर्दाका बखत अशुल गरिनेछ तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

९. **<u>मनोरञ्जन कर:</u>** नगरपालिका क्षेत्र भित्रको चलचित्र घर, ग्लास ब्रिज सांस्कृतिक प्रदर्शन हल, कन्सर्ट, थियटर/नाटकघर, फनपार्क, बाटरगार्डेन, बाल उद्यान, दोहोरी साँझ, डान्सबार, क्यासिनो, फुटसल, बालउद्यान, नाईट क्लव, मसाज एवं स्पा, जीपलाईन, बन्जी जम्प, आकाशे सीसाको पुल, भ्यूटावर, स्वीमिङ्ग पुल, जुम्बा र पार्क जस्ता मनोरञ्जन स्थलमा प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐनमा तोके बमोजिम कर लगाईने र असुल गरिनेछ।

१०. **<u>बहाल बिटौरी शुल्कः</u>** नगरपालिका क्षेत्र भित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेका सार्वजनिक ऐलानी, पर्ती, जग्गा वा भवन, हाट बजार, पसल र विशेष मेला पर्वमा बहाल बिटौरी शुल्क लगाउन सकिने स्थानहरुको लगत संकलन गरी प्रतिस्प्रर्धाको आधारमा शुल्क लगाइने छ र न्यूनतम करको निर्धारण प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ।

११. **<u>सवारी साधन पार्किङ्ग शुल्कः</u>** नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ्ग सुविधा उपलब्ध गराए बापत अनुसूची – ८ मा उल्लेख भए बमोजिम सवारी साधन पार्किङ्ग शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ। साथै पार्किङ्ग व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यक्ति वा संस्थाले नगरपालिकाबाट नियामनुसार अनुमति लिएको हुनुपर्नेछ।

१२. **<u>ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, दहत्तर बहत्तर शुल्कः</u>** यस सम्बन्धि व्यवस्था प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१३. **<u>सेवा शुल्क, दस्तुर:</u>** नगरपालिकाले निर्माण सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची – ९ मा उल्लेखित स्थानीय पूर्वाधार,फोहोरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन र उपलब्ध गराइएको सेवामा सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल गरिनेछ

१४. **<u>पर्यटन शुल्कः</u>** यस सम्बन्धि व्यवस्था प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ।

१५. <u>जरिवानाः</u> यस नागरपालिकामा आ.व. २०८२/८३ सम्मको बुझाउनु पर्ने सम्पतिकर, मालपोत (भूमि)कर ,व्यवसाय कर, विज्ञापन कर, घर जग्गा वहालकर जस्ता लगति प्रकारका दस्तुरको बाँकी बक्यौतामा १० प्रतिशत जरिवाना चालु आ.व.२०८३/८४ को श्रावण १ गते देखि नै लागु हुने छ तर व्यवसायकरको हकमा असोज मसान्त सम्म जरिवानामा ५० प्रतिशत छुट दिइनेछ र नगरपालिका क्षेत्रभित्र निषेध गरिएको सार्वजनिक सडक तथा फुटपाथमा सवारी साधन पार्किङ्ग वा व्यापार व्यवसाय गर्ने वा फोहोरमैला तथा निर्माण सामाग्रीबाट उत्सर्जित फोहोर एवं प्रचलित कानुन विपरीतका कार्य गरेमा त्यस्तो सामान जफत गर्ने वा अनुसूची-१० बमोजिम जरिवाना गरिने छ तर माटो, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, स्लेट, चुनढुङ्गा, ग्राभेल, खरिढुङ्गा, अभ्रख र दहत्तर, बहत्तरको हकमा प्रदेश कानुन अनुसार हुनेछ।

१६. <u>कर छुटः</u>

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र करदाताहरुलाई देहाय बमोजिमको करमा कर छुट दिने व्यवस्था गरिएको छ ।

१. यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संघ संस्थालाई कुनै पनि किसिमका कर छुट दिईने छैन।

२. व्यवसाय नविकरण सम्बन्धमाः यस भन्दा अगाडि नगरपालिकामा दर्ता भएका तर समयमा नविकरण नभएका व्यवसायहरुको हकमा आ.व. २०८३/८४ को असोज मसान्त सम्म नविकरण गर्न आएमा २०८२/८३ सम्मको नविकरणमा लाग्ने जरिवानामा ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम छुट दिईनेछ।

३. अपाङ्ग र अशक्तको हकमा उत्पादन मूलक उद्योग व्यवसाय दर्ता गर्न आएमा दर्ता शुल्कको ५० प्रतिशतले छुट दिईनेछ र महिलाको नाममा दर्ता हुने ५ लाख सम्म पुँजी भएका उत्पादनमूलक उद्योग दर्ता गर्दा लाग्ने दस्तुरमा ५० प्रतिशतले छुट दिईनेछ।

४. निजी क्षेत्रले १०० जना भन्दा बढी कर्मचारीलाई रोजगार दिने कुनै कम्पनी, उद्योग, संघ, संस्थाहरुलाई सञ्चालन भएको वर्ष देखि २ वर्ष सम्म र २०० जना भन्दा बढी रोजगार दिने लाई ३ बर्ष सम्मको नगरपालिकाबाट लाग्ने सम्पूर्ण कर, दस्तुर र शुल्कमा छुट दिने दिईनेछ ।

५. वडा कार्यालय, नगर अस्पताल/स्वास्थ्य संस्था, सामुदायिक विद्यालय, सार्वजनिक पार्क, सामुदायिक भवनको नक्सा पास निःशुल्क गरिनेछ ।

१७. <u>कर तथा शुल्क संकलन **सम्बन्धि कार्यविधिः**</u> यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि नगरपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची – १

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

सम्पत्ति करका दररेट

आ.व. २०८३/८४ मा लागु हुने सम्पत्ति करको स्वीकृत दररेट

क्र.सं.	करयोग्य सम्पत्तिको मूल्य	दर(%)	रकम (रू. मा)
१.	रु २० लाख सम्म	एकमुष्ठ रु ४००	
२.	रू. २० लाख १ देखि ५० सम्मको मूल्याङ्कनमा	०.०२	६००/-
३.	रू. ५० लाख १ देखि रू. १ करोड सम्मको मूल्याङ्कनमा	०.०३	१,५००/-
४.	रू. १ करोड १ देखि रू. १ करोड ५० लाख सम्मको मूल्याङ्कनमा	०.०५	२५००/-
५.	रू. १ करोड ५१ लाख १ देखि रू. २ करोड सम्मको मूल्याङ्कनमा	०.०७	३,५००/-
६.	रू. २ करोड १ लाख १ देखि रू. ३ करोड सम्मको मूल्याङ्कनमा	०.०९	९,०००/-
७.	रू. ३ करोड १ लाख १ देखि रू. ४ करोड सम्मको मूल्याङ्कनमा	०.१०	१०,०००/-
८.	रू. ४ करोड १ लाख १ देखि रू. ५ करोड सम्मको मूल्याङ्कनमा	०.१२	१२,०००/-
९.	रू. ५ करोड १ लाख १ देखि रू. ७ करोड सम्मको मूल्याङ्कनमा	०.१४	२८,०००/-
१०.	रू. ७ करोड १ लाख १ देखि रू. १० करोड सम्मको मूल्याङ्कनमा	०.१६	४८,०००/-
११.	रू. १० करोड भन्दा माथि	०.२	

अनुसूची — २
(दफा २ सँग सम्बन्धित)
भवनको मूल्याङ्कन दर, भवनको ह्रासकट्टी प्रतिशत र ह्रास कट्टी गर्ने अवधि

क्र.सं.	घरको बनौट	औषत लागत दर (प्रति वर्गफुट)	प्रति वर्ष वर्गफुट ह्रास कट्टी (प्रतिशतमा)	घर, भवन भौतिक संरचनाको आयु
१.	भित्री बाहिरी काँचो ईट्टाले बनेको माटोको जोडाई भएका सबै किसिमका घर	रू. ३००/-	४ प्रतिशत	१५ वर्ष
२.	भित्र काँचो बाहिर पक्की ईट्टा माटोको जोडाई भएका सबै किसिमका घर र काठैकाठबाट बनेका घर	रू. ४५०/-	३ प्रतिशत	२५ वर्ष
३.	भित्र बाहिर पाको ईट्टा वा ढुंगामा माटोको जोडाई भएका सबै किसिमका घरहरु	रू. ५२५/-	१ प्रतिशत	३० वर्ष
४.	प्रि-फ्याब भवन, गोदाम भवन	रू. १,५००/-	२ प्रतिशत	३५ वर्ष
५.	भित्र बाहिर पक्की ईट्टा वा ढुंगा वा ब्लकमा सिमेन्टको जोडमा भएका सबै किसिममा घरहरु	रू. ८००/-	१ प्रतिशत	७० वर्ष
६.	स्टील स्ट्रक्चर (ट्रस) भवन	रू. १,५००/-	०.७५ प्रतिशत	७५ वर्ष
७.	आर.सि.सि. फ्रेम स्ट्रक्चरबाट बनेका घरहरु	रू. १,८००/-	०.७५ प्रतिशत	७५ वर्ष
८.	लिफ्ट सिष्टमका घरहरु	रू. २,२००/-	०.७५ प्रतिशत	७५ वर्ष

- काँचो ईट्टा वा माटोको गारो वा बाँस वा काठको टाटी भुस छवाली, खर पराल र जस्ता वा टिनको छाना भएको तथा अस्थायी प्रकृतिको घरको मूल्याङ्कन गरिने छैन ।
- सम्पत्ति कर मूल्याङ्कन गर्दा घरले चर्चेको जग्गाको दोब्बर भू-भागलाई जग्गाको मूल्याङ्कन गर्ने र बाँकी जग्गाको मालपोत कर लिने ।
- सम्पत्ति कर प्रयोजनको लागि मूल्य कायम गर्दा मालपोत कार्यालयले आ.व. २०८३/८४ को रजिष्ट्रेशनको लागि तोकीएको न्यूनतम दर बमोजिम गरिनेछ ।
- बुहतले आवासिय भवन वा व्यवसायिक भवन वा अपार्टमेण्टमा रहेको एकाइको सम्पतिकर निर्धारण गर्दा एकाइले ओगटेको क्षेत्रफल बरावरको जग्गा र सो क्षेत्रफल बराबर थप जग्गाको क्षेत्रफल कायम गरि कर निर्धारण गरिनेछ ।
- स्पष्टिरकणः यस उपदफाको प्रयोजनको लागि जग्गाको क्षेत्रफल भन्नाले एकाइले ओगटेको क्षेत्रफलको दोब्बर क्षेत्रफल सम्झनुपर्छ ।
- सम्पतिकर लिंदा विपद व्यवस्थापन शुल्क बापत रु १५० थप दस्तुर लाग्ने छ ।

सम्पत्ति कर नलाग्नेः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद (९) नगरपालिकाको वित्तीय अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत दफा ५५ को सम्पत्ति कर सम्बन्धि व्यवस्थाको उपदफा ५ अनुसार यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको घर र घरजग्गा सम्पत्तीकर नलाग्ने व्यवस्था भएता पनि यस नगरपालिकामा रहेका धार्मिक संस्था (मन्दिर,गुम्बा,मस्जिद,चर्च आदि ले सर्व साधारणबाट शुल्क उठाई व्यवसायीक आम्दानी गरेमा त्यस्ता धार्मिक संस्थाको घर र घरजग्गामा सम्पति कर लगाउने छ ।

- नेपाल सरकार प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको स्वामित्वमा रहेको घर र घरजग्गा
- सरकारी अस्पतालको घर र घरजग्गा
- सरकारी गुठीको स्वामित्वमा रहेको घर र घरजग्गा
- मुनाफाको उद्देश्य नराखि सञ्चालन गरिएको सरकारी शिक्षण संस्था, कम्पनी, समिति, प्राधिकरण, बोर्ड र सरकारी संघसंस्थाको घर र घरजग्गा
- मुनाफाको उद्देश्य नराखि सञ्चालन भएका संघ संस्थाको घर र घरजग्गा
- धार्मिक संस्था (मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदि) को घर र घरजग्गा
- खानेपानी संकलन पोखरी, विद्युत गृह, मसानघाट, कब्रस्थान, कर्वल, मजार, बसपार्क, रंगशाला, उद्यान पार्क जस्ता सार्वजनिक उपयोगका स्थलहरु
- राजदुतावास, वाणिज्य नियोग, कुटनैतिक नियोगका घर र घरजग्गा

अनुसूची — ३

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

भूमिकर (मालपोत कर) दरहरु

क.सं.	दरका क्षेत्र / विवरण	दर	कैफियत
१.	भूमि (मालपोत) कर (प्रति आना)	१०/-	बाँकी बक्यौतामा जरिवाना १० प्रतिशत।

अनुसूची — ४

(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

घर बहाल करका दररेट

क.सं.	करका क्षेत्र / विवरण	दर	कैफियत
१.	आवासीय घर बहाल रकमको	४ प्रतिशत	
२.	व्यापारिक प्रयोजन, व्यवसायिक घर, संघ संस्था तथा अन्य प्रकृतिका व्यवसायमा घर बहाल रकमको	१० प्रतिशत	
३.	कृषि, पशुपालन, उत्पादनमूलक उद्योग प्रयोजनका लागि जग्गा बहाल रकमको	३ प्रतिशत	

अनुसूची-५

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

व्यवसाय करको दररेट

१. व्यवसाय कर पुंजीगत लगानी, आर्थिक कारोवार, व्यवसायको प्रकृति र प्रकारका आधारमा कायम गरिएको दर यस प्रकार रहेकोछ ।

क) व्यापारिक वस्तु

कर शीर्षक	व्यवसायको प्रकृति	दर्ता दस्तुर (रु.)	कैफियत
१	मदिरा आयात कर्ता	२०,०००	
२	सुर्तिजन्य पदार्थ खरिद बिक्री	२,०००	
३	सुर्तिजर्न्य पदार्थ आयात कर्ता	१५,०००	
४	मदिरा डिलर	१०,०००	
५	सुर्तिजन्य पदार्थ (डिलर)	८,०००	
६	मदिरा (खुद्रा पसल)	५,०००	
७	पान पसल	१,५००	
८	पुजा सामाग्री पसल	२ ,०००	
९	पुजा सामाग्री पसल (धातुका वस्तु समेत विक्री हुने)	३,०००	
१०	ज्वेलरी (जेम्स) हिरामोती, सुन, चाँदी र पत्थरका सामाग्रीको खुद्रापसल (३०० वर्गफुट भन्दा बढी)	१०,०००	

कर शीर्षक	व्यवसायको प्रकृति	दर्ता दस्तुर (रु.)	कैफियत
११	ज्वेलरी (जेम्स) हिरामोती, सुन, चाँदीका र पत्थरका सामाग्रीको खद्रा पसल (३०० वर्गफुट सम्म)	५,०००	
१२	सुनचाँदी गहना बनाउने पसल (ज्यासल)	२,०००	
१३	हस्तकला तथा क्युरियो पसल (ठुलो)	५,०००	
१४	हस्तकला तथा क्युरियो पसल (२०० वर्गफुटसम्म सानो)	२,०००	
१५	फुलमाला सजावट पसल	३,०००	
१६	कम्प्युटर, मोबाइल, घडी, फिज, फोटोकपी, वासिग मेसिन जस्ता इलेक्ट्रोनिकल सामान विक्रि पसल	८,०००	
१७	कम्प्युटर, मोबाइल, घडी, फिज, फोटोकपी, वासिंग मेसिन जस्ता इलेक्ट्रोनिकल सामान विक्रि पसल	५,०००	
१८	कलर ल्याव सहितको फोटो स्टुडियो	३,०००	
१९	फोटो स्टुडियो	२,०००	
२०	फर्निचर तथा फर्निसिङ पसल	१०,०००	
२१	फर्निचर तथा फर्निसिङ पसल	४,०००	
२२	वेल्डिडर ग्रील पसल (३०० वर्गफिट सम्म)	३,०००	
२३	वेल्डिडर ग्रील पसल (३०० वर्गफिट भन्दा बढी)	४,०००	
२४	ट्रस, आल्मोनियम फ्रेम आदि बनाउने पसल (५०० वर्गफिट सम्म)	४,०००	
२५	ट्रस, आलमोनियम फ्रेम आदि बनाउने पसल (५०० वर्गफिट भन्दा बढी)	६,०००	
२६	डिपार्टमेन्टल स्टोर (१०,००० व.फि. भन्दा बढि) प्रति स्टोर	३५,०००	
२७	बिजनेस मार्ट (कम्प्लेक्स सेन्टर) (१०,००० व.फि. सम्म)	३०,०००	
२८	मिनिमार्ट (४००० वर्ग फिट सम्म)	१०,०००	
२९	मिनिमार्ट (२००० वर्ग फिट सम्म)	८,०००	
३०	मिनि मार्ट (१००० वर्ग फिट सम्म)	४,०००	
३१	तयारी सामान पसल (३०० वर्ग फीट भन्दा बढी)	३,०००	
३२	तयारी सामान पसल (३०० वर्ग फिट सम्म)	२,०००	
३३	स्टील रड, एङगल, पाइप, पत्ता, सिमेन्ट, जस्ता पाता, हार्डवेयर पसल तथा प्लाइउड, ताला, छेस्किन, चुकलु, जाली, किलाकाटा, रंङरोगन, एल्म्यूनियम,प्लाष्टिकका सबै खालको(Building Materials) खुद्राबिक्री (१५० व.फि. भन्दा माथि)	८,०००	
३४	स्टीलरड, एङगल, पाइप, पत्ता, सिमेन्ट, जस्तापाता हार्डवयेर पसल तथा प्लाइउड, ताला,	५,०००	

कर शीर्षक	व्यवसायको प्रकृति	दर्ता दस्तुर (रु.)	कैफियत
	छेस्किन, चुकुल, जाली, किलाकाटा, रंङरोगन, एल्म्यूनियम, प्लाष्टीकका सबै खालको Building Materials खुदा बिक्री (१५० व.फि.सम्म)		
३५	निर्माण सामाग्री (इटा, बालुवा, रोडा, बिक्री डिपो)	१०,०००	
३६	निर्माण सामाग्री (इटा, बालुवा, रोडा) बिक्री सम्पर्क कार्यालय	२,०००	
३७	स्यानिटरी सामान, बाथरूम फिटिङ, पाइप, पाइप फिटिङ, टायल र मार्बल खुद्रा बिक्री (३०० वर्ग फिट भन्दा बढी)	५,०००	
३८	स्यानिटरी सामान बाथरुम फिटिङ, पाइप, पाइप फिटिङ, टायल र मार्बल खुद्रा बिक्री (३०० वर्ग फिट सम्म)	३,०००	
३९	बिजुलीको तार, बिजुलीका सामान (Electrical Fixtures) बिक्री गर्ने खुद्रा पसल (३०० व. फि.भन्दा बढी)	५,०००	
४०	बिजुलीको तार, बिजुलीका सामान (Electrical Fixtures) बिक्री गर्ने खुद्रा पसल (३०० व.फि. सम्म)	३,०००	
४१	सवारी साधनको पाटपुर्जा, टायरट्युब हेलमेट आदी खुद्रा बिकी (५०० वर्ग फिटसम्म)	३,०००	
४२	सवारी साधनको पाटपुर्जा, टायरटुब खुद्रा बिकी (५०० वर्ग.फिटभन्दा बढी)	५,०००	
४३	मोटर / कार बिकी सोरुम	२०,०००	
४४	रिकन्डिसन चार पांग्रे सवारी साधन विक्री कक्ष	१५,०००	
४५	मोटरसाइकल बिक्री सोरुम	१५,०००	
४६	बिद्युतीय सवारी साधन बिकी सोरुम (बस, कार,मोटरसाईकल)	२५,०००	
४७	रिकन्डीसन मोटरसाइकल खरिद बिक्री	१०,०००	
४८	साइकल बिक्री सोरुम	३,०००	
४९	पेट्रोल / डिजल पम्प	२०,०००	
५०	मट्टितेल पम्प वा वितरक	३,०००	
५१	ग्यास विक्री पसल थोक	७,०००	
५२	ग्यास विक्री पसल खुद्रा	२,०००	
५३	विद्युतीय सवारी साधन चार्जिङ सेन्टर	३,०००	
५४	श्रृंगार पसल — कस्मेटीक खुद्रा	२,०००	
५५	चुरापोते रिवन पसल खुद्रा विक्रेता	१,५००	
५६	कस्मेटिक सामानको थोक विक्रता	३,०००	
५७	साडी, कुर्ता सुरुवाल कपडा, ऊन पसल खुद्रा विक्रेता बुटिक समेत(१५० ब. फी भन्दा माथि)	५,०००	
५८	साधारण साडी, कुर्ता सुरुवाल कपडा, ऊन पसल खुद्रा विक्रेता (१५० ब. फी. सम्म)	१,५००	

कर शीर्षक	व्यवसायको प्रकृति	दर्ता दस्तुर (रु.)	कैफियत
५९	स्टील, आलमोनियम, प्लास्टीक, तामा, पितल, भाडाकुँडा (इलक्ट्रीकल बाहेक) आदि खुद्रा बिक्री	३,०००	
६०	सियो, धागो, टाँक, इमब्रोडरी का सामान, सर्टिङ सुटिङका सामानहरु — कपडा बाहेक) बिक्री पसल	१,५००	
६१	एकोरियम बिक्री पसल	५,०००	
६२	खेलकुद, म्यूजिकल सामान बिक्री पसल	५,०००	
६३	पुस्तक, स्टेशनरी सामान तथा पत्रपत्रिकाको खुद्रा विक्रेता	१,५००	
६४	स्टेशनरी सामान थोक विक्रेता	५,०००	
६५	चस्मा पसल	३,०००	
६६	कपडा एण्ड फाईबर स्टोर्स	५,०००	
६७	लुगा सिउने मेसिन बिक्री गर्ने पसल	३,०००	
६८	विभिन्न किसिमका मेसिन विक्रि गर्ने पसल	१०,०००	
६९	जुत्ता, चप्पल पसल थोक विक्रेता	१०,०००	
७०	जुत्ता, चप्पल पसल खुद्रा विक्रेता	३,०००	
७१	रंगरोगन डेकोरेट सेवा	३,०००	
७२	गिफ्ट / खेलौना पसल खुद्रा	१,०००	
७३	Wall Paper संग सम्वन्धित व्यवसाय	१,५००	
७४	फल्स सिलिङ्ग तथा कार्नेस पसल	५,०००	
७५	सिसा पसल	५,०००	
७६	प्लास्टिक सामाग्रीको पसल	५,०००	
७७	स्टल राखी व्यापार व्यवसाय प्रति स्टल	२००	
७८	व्यापार मेला, महोत्सव कार्यक्रम स्वीकृत	३,०००	
७९	चटपटे पसल	१,०००	
८०	दुनोट पसल	१,५००	
८१	चियापत्ती प्याकिङ्ग	२,०००	
८२	पाउँ पसल	१,५००	
८३	साईनबोड बनाउने पसल	१,५००	
८४	सोलार पसल/ सोलारका फिल्टरको सामान खरिद विक्रि	४,०००	
८५	पानी तान्ने मेशिन खरिद विक्रि	३,०००	

ख. विशेषज्ञ परामर्श सेवा

शीर्षक नं	व्यवसायको प्रकृति	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
१	बिदेशी अनुसन्धानकर्ता तथा परामर्शदाता कन्सल्टेन्सी) सल्लाहकार संस्था	५०,०००	
२	स्वदेशी अनुसन्धान तथा परामर्शदाता (कन्सल्टेन्सी) १ करोड भन्दा माथि पूँजि भएको	१०,०००	

शीर्षक नं	व्यवसायको प्रकृति	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
३	स्वदेशी अनुसन्धान तथा परामर्शदाता (कन्सल्टेन्सी) १ करोड सम्मको माथि पूँजि भएको	७,०००	
४	स्वदेशी अनुसन्धान तथा परामर्शदाता (कन्सल्टेन्सी) २५ लाख सम्को पूँजि भएको	३,०००	
५	अनुसन्धानकर्ता तथा परामर्शदाता सल्लाहकार व्यक्ति	३,०००	
६	ज्योतिष परामर्श सेवा	३,०००	
७	चिकित्सकको क्लिनिक	१०,०००	
८	कविराजको क्लिनिक	५,०००	
९	इन्जिनियरिङ्ग(नक्सा बनाउने) कन्सल्टेन्सी (व्यक्तिगत) सुचीकृत	१५,०००	
१०	इन्जिनियरिङ्ग (नक्सा बनाउने) कन्सल्टेन्सी संस्थागत/व्यवसायिक सुचीकृत	२०,०००	
११	इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी फर्म/कम्पनी	५,०००	
१२	वैदेशिक रोजगार मेनपावर	२०,०००	
१३	वैदेशिक शिक्षा परामर्श सेवा	१०,०००	
१४	शैक्षिक परामर्श सेवा/ अन्य परामर्श सेवा	४,०००	
१५	कानून व्यवसायीको ल फर्म, अनुवादक/नोटरी पब्लिक	३,०००	
१६	कानून व्यवसायीको ल फर्म (वरिष्ठ अधिवक्ता भएको)	५,०००	
१७	लेखापढी फर्म	२,०००	
१८	लेखापरीक्षकको फर्म (क वर्ग)	१०,०००	
१९	लेखापरीक्षकको फर्म (ख वर्ग)	८,०००	
२०	लेखापरीक्षकको फर्म (ग वर्ग)	५,०००	
२१	लेखापरीक्षकको फर्म (घ वर्ग)	३,०००	
२२	कम्प्युटर एनालिष्ट तथा प्रोगामर	१०,०००	
२३	बीमा एजेन्ट फर्म	३,०००	
२४	सर्भेयर फर्म	१०,०००	
२५	सेयर ब्रोकरको फर्म/कम्पनी	२०,०००	
२६	कृषि परामर्श सेवा	१,०००	
२७	केयर गिभर टेनिङ एण्ड रिसर्च सेन्टर	५,०००	
२८	पानी प्रशोधन सेवा	१०,०००	
२९	भन्सार एजेन्ट	५,०००	
३०	अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था सुचीकृत	२,०००	

शीर्षक नं	व्यवसायको प्रकृति	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
३१	स्वदेशी संस्था सुचीकृत	५,००	
३२	टोल विकास संस्था/ महिला, आमा समूह/युवा क्लव	१,०००	
३३	संस्था दर्ता (नाफामुखी)	२,०००	
३४	संस्था दर्ता (गैर नाफामुखी)	१,०००	
३५	कृषक समूह दर्ता	१,०००	

ग) उत्पादनमूलक व्यवसाय तथा उद्योग

शीर्षक नं	व्यवसायको नाम	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
१	हलुका पेय पदार्थ उद्योग (कोकाकोला, पेप्सीकोला, फ्रुटी आदि)	५०,०००	
२	हलुका पेय पदार्थ घरेलु उद्योग/सोडा आदि	२,०००	
३	डिस्टिलरी उद्योग	५०,०००	
४	रजिष्टर्ड अफिस मात्र भएको उद्योग/ व्यवसाय (अफिस प्रयोजन)	३,०००	
५	विभिन्न निर्यात योग्य वस्तु तथा व्यवसाय	५,०००	
६	विभिन्न आयात योग्य वस्तु तथा व्यवसाय	१०,०००	
७	विभिन्न किसिमका बस्तुहरुको आयात निर्यात गर्ने व्यवसाय	१५,०००	
८	चलचित्र निर्माण कम्पनी	१५,०००	
९	चलचित्र वितरक कम्पनी	५,०००	
१०	रेगुलेटर ग्यास उद्योग	५,०००	
११	आइसक्रिम उद्योग ठुलो (३ किलोबाट भन्दा माथि)	१०,०००	
१२	आइसक्रिम/कुल्फी उद्योग घरेलु (३ किलोबाट सम्म)	२,०००	
१३	विस्कुट, पाउरोटी, केक उद्योग(बेकरी उद्योग) ब्राण्डेड	१०,०००	
१४	विस्कुट, पाउरोटी, केक (बेकरी उद्योग) घरेलु उद्योग	५,०००	
१५	डेरी उद्योग (प्याकेज्ड)	१०,०००	
१६	तेल मिल/कुटानी पिसानी मिल (मसला समेत)	५,०००	
१७	डेरी पसल (उद्योग) (नन प्याकेज्ड)	३,०००	
१८	जुत्ता, चप्पल उद्योग ब्राण्डेड	१२,०००	
१९	जुत्ता, चप्पल उद्योग घरेलु	२,०००	
२०	व्याग, बेल्ट, पर्स आदि उत्पादन उद्योग	५,०००	
२१	दाना उद्योग	२५,०००	
२२	खाद्यान्न उद्योग (५ किलोबाट भन्दा माथि)	१०,०००	
२३	खाद्यान्न उद्योग (५ किलोबाट सम्म)	५,०००	

शीर्षक नं	व्यवसायको नाम	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
२४	कापी किताव तथा मुद्रण उद्योग (१२ किलोबाट भन्दा माथि)	१२,०००	
२५	कापी किताब तथा मुद्रण उद्योग (३ भन्दा माथि १२ किलोबाट सम्म)	८,०००	
२६	कापी तथा स्क्रीन प्रिन्ट उद्योग(३ किलोबाट सम्म)	२,०००	
२७	मिनरल बाटर उद्योग जार समेत पानी उद्योग	२०,०००	
२८	बोटल, जार र टयाङ्करको पानी समेत विक्रि गर्ने पानी उद्योग	५०,०००	
२९	सिरक, डसेना, कुसन बनाउने	५,०००	
३०	हर्बल इन्ड्रस्टिज	२,०००	
३१	बैकल्पिक ऊर्जा उत्पादन उद्योग/सोलार प्यानल तथा सोको उपकरण निर्माण उद्योग	५,०००	
३२	सडक पुल, रोपवे, रेलवे, टनले, फलाईड वृज तथा औद्योगिक व्यापारिक एवं आवास कम्प्लेक्स आदि निर्माण गरी सञ्चालन गर्ने उद्योग व्यवसाय	५०,०००	
३३	आस्फाल्ट प्लान्ट, सिमेन्ट रेडिमिक्स प्लान्ट, वालुवा वासिङ, ह्युमपाइप उद्योग	१,०००	
३४	कन्क्रीट उद्योग (ब्लक, रिङ बनाउने)	५००	
३५	जलविद्युत कम्पनीको कार्यालय	१०,०००	
३६	बैकल्पिक ऊर्जा उत्पादन गर्ने कम्पनीका कार्यालय	३,०००	
३७	टिस्यु पेपर उत्पादन उद्योग	२,०००	
३८	काठ सःमिल ठुलो (५ किलोबाट भन्दा माथि)	१२,०००	
३९	काठ सःमिल (५ किलोबाट सम्म)	७,०००	
४०	सबै प्रकारका फनिचर उद्योग (५ किलोबाट सम्म)	१२,०००	
४१	सबै प्रकारका फर्निचर उद्योग (३ किलोबाट भन्दा माथि)	८,०००	
४२	सबै प्रकारका फर्निचर उद्योग (३ किलोबाट सम्म)	५,०००	
४३	झ्याल ढोका कार्भिङ उद्योग	१०,०००	
४४	बेत बाँस फर्निचर उद्योग	२,०००	
४५	नेपाली कागज तथा हाते कागज उद्योग	२,०००	
४६	नेपाली जडिबुटी उद्योग	२,०००	
४७	चल्ला उत्पादन गर्ने उद्योग (ह्यचरी उद्योग)	१०,०००	
४८	साना घरेलु उद्योग (अचार, मस्यौरा, गुन्द्रुक लगायतका)	३,०००	
४९	श्रब्यदृश्य सामाग्री निर्माण तथा वितरण	३,०००	
५०	सुर्ति कारखाना	५०,०००	
५१	चकलेट कारखाना	१०,०००	
५२	भाडा कारखाना (घरेलु)	५,०००	
५३	भाडा कारखाना (आधुनिक)	१०,०००	

शीर्षक नं	व्यवसायको नाम	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
५४	फुरनदाना/दालमोट कारखाना	१०,०००	
५५	फुरनदाना/दालमोट साना घरेलु फर्म	३,०००	
५६	पेन्सिल उद्योग	२,०००	
५७	जारको बिर्को बनाउने उद्योग	५,०००	
५८	हस्तकला मूर्ति उद्योग	२,०००	
५९	पेपर रिसाइकल/प्याकेजिङ	३,०००	
६०	वातावरण मैत्री हाते झोला उद्योग	२,०००	
६१	झोला बनाउने उद्योग	५,०००	
६२	गार्मेन्ट उद्योग साना (तयारी पोशाक उत्पादन) १० वटा मेशिन सम्म	७,०००	
६३	गार्मेन्ट उद्योग ठुला (तयारी पोशाक उत्पादन) १० वटा भन्दा बढी मेशिन भएको	१०,०००	
६४	ढाका/पश्मिना/गलैंचा उद्योग	१०,०००	
६५	कपडा पेल्ने उद्योग (पुराना कपडाबाट कपास तयार गर्ने)	५,०००	
६६	अन्य घरेलु तथा साना लघु उद्योग	२,०००	
६७	प्लाष्टिक जन्य सामाग्री उत्पादन उद्योग	५,०००	
६८	मूर्ति कारखाना	५,०००	
६९	मासुजन्य खाद्य सामाग्रीको प्रोसेसिङ्ग/ प्याकेजिङ्ग	५,०००	
७०	फ्रोजन खाद्य सामाग्री उत्पादन/ प्याकेजिङ्ग	३,०००	

घ. कृषि तथा खाद्यान्न र खानेपानी

शीर्षक नं	कार्यक्रम	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
१	किराना पसल(होलसेल)	५,०००	
२	किराना पसल (खुद्रा)	२,०००	
३	खाद्यान्न पसल (थोक)	५,०००	
४	खाद्यान्न पसल (खुद्रा)	३,०००	
५	मौरी पालन व्यवसाय	२,०००	
६	कुखुराको चल्ला बिक्रि	३,०००	
७	फलफुल, जुस तथा तरकारी पसल (खुद्रा)	२,०००	
८	फलफुल तथा तरकारी पसल (थोक)	३,०००	
९	फलफुल र विरुवा विक्रेता (नर्सरी)	२,०००	
१०	पुष्प व्यवसाय	२,०००	
११	माछा/मासु अण्डा खुद्रा विक्रेता (मासु पसल)	३,०००	
१२	माछा/ मासु अण्डा थोक विक्रेता	६,०००	

शीर्षक नं	कार्यक्रम	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
१३	प्रशोधित मासु जन्य विक्री व्यवसाय	५,०००	
१४	मिट मार्ट	५,०००	
१५	तरकारी खेती/अन्य कृषिजन्य कार्य गर्ने व्यवसाय	२,०००	
१६	पशुपक्षीं पालन/गाई/भैसी/भेडा/बाखा/हाँस/कुखुरा/ बंङ्गुर पालन व्यवसाय	३,०००	
१७	पेट शप (घरपालुवा पशुपंक्षीको दाना/आहारा विक्री) थोक	७,०००	
१८	पेट शप (घरपालुवा पशुपंक्षीको दाना / आहारा विक्री) खुद्रा	३,०००	
१९	कुकुर प्रजनन केन्द्र (डग ब्रीडीङ्ग फर्म)	५,०००	
२०	पशु बधशाला	६,०००	
२१	एग्रो (तरकारीको विउ विजन खरिद बिक्री गर्ने)	२,०००	
२२	रासायनिक मल, दाना, बीउ पसल	५,०००	
२३	दैनिक उपभोग्य सामाग्री सप्लायर्स	४,०००	
२४	खानेपानी उपभोक्ता समिति (१०० घर धुरी सम्म ग्राहक भएको)	५,०००	
२५	खानेपानी उपभोक्ता समिति (१०० देखि २०० घर धुरी सम्म ग्राहक भएको)	१०,०००	
२६	खानेपानी उपभोक्ता समिति (२०१ देखि ३०० घर धुरी सम्म ग्राहक भएको)	१२,०००	
२७	खानेपानी उपभोक्ता समिति (३०१ देखि ५०० घर धुरी सम्म ग्राहक भएको)	१५,०००	
२८	खानेपानी उपभोक्ता समिति (५०१ देखि ६०० घर धुरी सम्म ग्राहक भएको)	१८,०००	
२९	खानेपानी उपभोक्ता समिति (६०० भन्दा माथि घर धुरी ग्राहक भएको)	२०,०००	

ङ. होटल, पर्यटन तथा मनोरञ्जन व्यवसाय

शीर्षक नं	व्यवसाय	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
१	पाँचतारे होटल	१,००,०००	
२	चारतारे होटल	८०,०००	
३	तिनतारे होटल	६०,०००	
४	दुइतारे होटल	४०,०००	
५	एकतारे होटल	२०,०००	

शीर्षक नं	व्यवसाय	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
६	भिल्ला	२०,०००	
७	चलचित्र प्रदर्शनी घर (सिनेमा हल)	१२,०००	
८	साधारण होटल, लज, गेष्टहाउस	१०,०००	
९	होमस्टे (१० वेड सम्म)	१०,०००	
१०	होमस्टे (११ देखि २० वेड सम्म)	१२,०००	
११	होमस्टे (२० वेड भन्दा माथि)	१५,०००	
१२	रेष्टुरेन्ट एण्ड बार (डान्स, दोहोरी वाहेक)	१०,०००	
१३	रेष्टुरेन्ट एण्ड बार (डान्स, दोहोरी सहित)	२०,०००	
१४	क्याफे, फास्टफुड, रेष्टुरेन्ट (१००० व. फी. भन्दा माथि)	१०,०००	
१५	क्याफे, फास्टफुड, रेष्टुरेन्ट ठुलो (४०० भन्दा माथि १००० व. फी. सम्म)	५,०००	
१६	क्याफे, फास्टफुड, रेष्टुरेन्ट साना (४०० व. फी. सम्म)	३,०००	
१७	रिसोर्ट साना (४०० व. फी. सम्म)	५,०००	
१८	रिसोर्ट ठुला (४०० व. फी. भन्दा माथि)	८,०००	
१९	ठुला प्रकारका रेष्टुरेन्ट (फ्रेन्चाइज लिइ सञ्चालित)	१५,०००	
२०	मिठाइ/बेकरी पसल (४०० व.फी भन्दा माथि)	८,०००	
२१	मिठाइ/बेकरी पसल (४०० व.फी. सम्म)	५,०००	
२२	मिठाई पसल/बेकरी (२०० व.फी. सम्म)	२,०००	
२३	चिया खाजा पसल	१,५००	
२४	ट्राभल र ट्रेकिङ एजेन्सी (२५ लाख सम्म चुक्ता पूंजी)	५,०००	
२५	ट्राभल र ट्रेकिङ एजेन्सी (५० लाख सम्म चुक्ता पूंजी)	१०,०००	
२६	ट्राभल र ट्रेकिङ एजेन्सी (५० लाखभन्दा बढी चुक्ता पूंजी)	१५,०००	
२७	स्नुकर (५ वटा भन्दा कम स्नुकर बोर्ड भएकोमा)	५,०००	
२८	स्नुकर(५ वटा भन्दा बढी स्नुकर बोर्ड भएकोमा)	१०,०००	

शीर्षक नं	व्यवसाय	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
२९	रिक्रियसन खेल (गल्फकोर्स, अश्वारोहण, स्किइङ, ग्लाइडिङ, प्यारागलाइडिङ, पोलो, फुटसल, बास्केट बल, स्वीमिङ पुल, टेनिस, इ-स्पोर्ट, आइस्स्केट लगायत आदि)	२०,०००	
३०	स्केटिङ	५,०००	
३१	इनडोर गेम/ स्काईवाक/ स्वीङ / टावर	२५,०००	
३२	मसाजपार्लर, स्पा, ज्याकुजी, सौनावाथ	१५,०००	
३३	पर्यटकीय रिकियसन खेल (गल्फर्कोस, राफटीङ, सफारी, अश्वारोहण, स्किइङ, ग्लाइडिङ, बाटरर्‍याफटिङ्ग पोनीट्रेकिङ्ग, प्यारागलाइडिङ, पोलो, बन्जीजम्प, केवलकार, रिसोर्ट, होटल आदि) को सम्पर्क कार्यालय	५,०००	
३४	हस्तकलाका सामान उत्पादन ब्यवसाय	३,०००	
३५	क्यासिनो	३,००,०००	
३६	मिनि क्यासिनो	२५,०००	
३७	ट्रेकिङ सामान पसल	७,०००	
३८	डिस्कोथेक, नाइट क्लब	२५,०००	
३९	विविध मनोरञ्जन सेवा प्रदान गर्ने व्यवसाय	५,०००	
४०	थान्का पसल	५,०००	
४१	बैदेशिक रोजगार सम्पर्क कार्यालय	२५,०००	
४२	डान्स ट्रेनिङ्ग सेन्टर	५,०००	
४३	जुम्बा डान्स सेन्टर	५,०००	
४४	संगित सम्वन्धी सेवा प्रदान गर्ने व्यवसाय	५,०००	
४५	होस्टेल (५० जना सम्मको)	३,०००	
४६	होस्टेल (५० जना भन्दा बढी)	५,०००	
४७	मेकअप स्टुडियो	५,०००	
४८	टयाटु हाउस	५,०००	
४९	फन पार्क (पाँच रोपनी सम्म क्षेत्रफल भएको)	२०,०००	
५०	फन पार्क (दश रोपनी सम्म क्षेत्रफलमा फैलिएको)	३०,०००	

शीर्षक नं	व्यवसाय	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
५१	फन पार्क (दश रोपनी भन्दा बढी क्षेत्रफलमा फैलिएको)	५०,०००	

च. संचार सेवा व्यवसाय

शीर्षक नं	कार्यक्रम	दर्ता दस्तुर (रु)	कैफियत
१	१०००० सम्म ग्राहक भएको केवल टी. भी., डिसहोम टी.भी. इन्टरनेट सेवा	२०,०००	
२	१०००० भन्दा माथि बढी ग्राहक भएको केवल टी. भी., डिसहोम टी. भी., इन्टरनेट सेवा	४०,०००	
३	टेलिकम, मोबाइल सेवा प्रदायक कम्पनी	५०,०००	
४	टेलिकम, मोबाइल सेवा प्रदायक कम्पनी (शाखा)	२५,०००	
५	कुरियर सेवा (कार्यक्षेत्र देश भित्र)	५,०००	
६	कुरियर सेवा (कार्यक्षेत्र देश बाहिर समेत	२५,०००	
७	फ्याक्स सेवा, फोटोकपी, मोबाइल फोन, आइएसडी, एसटीडी, इन्टरनेट मर्मत सेवा, सेक्रेटरीयल सेवा	२,०००	
८	टेलिभिजन प्रशारण कम्पनी	५,०००	
९	एफ.एम. स्टेशन	१,०००	
१०	अनलाइन सेवा व्यवसाय	२,०००	
११	अनलाइन न्युज	३,०००	
१२	राष्ट्रिय पत्रिका	२,०००	
१३	स्थानीय पत्रिका, अनलाईन खवर	१,०००	
१४	साइबर क्याफे	२,०००	
१५	छापाखाना (प्रेस)५० लाख सम्म पूँजि भएको	५,०००	
१६	छापाखाना(प्रेस) ५० लाख माथि पूँजि भएको	१०,०००	
१७	ठूलो सिनेमा वा चलचित्र सुटिङ (प्रतिदिन)	१,५००	
१८	टेलिसिनेमा वा टेलिचलचित्र सुटिङ (प्रतिदिन)	१,०००	
१९	म्युजिक भिडीयो वा वृतचित्र सुटिङ्ग(प्रतिदिन)	५००	

छ. वित्तीय सेवा व्यवसाय

शीर्षक नं	कार्यक्रम	दर्ता दस्तुर (रू)	कैफियत
१	वाणिज्य बैंक (केन्द्रीय कार्यालय)	६०,०००	

शीर्षक नं	कार्यक्रम	दर्ता दस्तुर (रू)	कैफियत
२	वाणिज्य बैंक (शाखा कार्यालय)	३५,०००	
३	बिस्तारित काउण्टर	२०,०००	
४	विकास बैंक (केन्द्रीय कार्यालय)	४०,०००	
५	विकास बैंक (शाखा कार्यालय)	२०,०००	
६	बिस्तारित काउण्टर	१५,०००	
७	फाइनान्स कम्पनी (केन्द्रीय कार्यालय)	२०,०००	
८	फाइनान्स कम्पनी (शाखा कार्यालय)	१५,०००	
९	सहकारी बैंक केन्द्रीय कार्यालय	१०,०००	
१०	सहकारी बैंक शाखा कार्यालय	५,०००	
११	लघु वित्त कम्पनी केन्द्रीय कार्यालय	१५,०००	
१२	लघु वित्त कम्पनी शाखा कार्यालय	१०,०००	
१३	वित्तीय संस्था/सहकारी संस्था	१५,०००	
१४	महिला, उत्पादन, उपभोक्ता र श्रममा आधारीत सहकारी संस्था	१,०००	
१५	सहकारी संस्थाको शाखा, सम्पर्क कार्यालय	३,०००	
१६	सहकारी संस्थाको सेवा केन्द्र	१,०००	
१७	मनी एक्सचेंज कम्पनी केन्द्र	१५,०००	
१८	मनी एक्सचेंज काउन्टर, शाखा	५,०००	
१९	रेमिट कम्पनी	४,०००	
२०	बीमा कम्पनी (केन्द्रीय कार्यालय)	२०,०००	
२१	बीमा कम्पनी (शाखा कार्यालय)	१०,०००	
२२	आर्थिक कारोवार (शेयर कारोवार वा अन्य आर्थिक कारोवार) गर्ने इन्भेस्टमेण्ट कम्पनी	१०,०००	
२३	शेयर रजिष्टर गर्ने कार्यालय (सेक्युरिटिज कम्पनी)	२५,०००	
२४	सहकारी विधान संशोधन	१,०००	
२५	कार्य क्षेत्र विस्तार	१,५००	
२६	सहकारी प्रतिवेदन दर्ता शुल्क	२००	

- सहकारी संस्थाहरूले पेश गर्नुपर्ने मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र पेश नगरेमा प्रति महिना रू.१,००० को दरले जरिवाना लाग्नेछ ।
- सहकारी संस्थाले प्रत्येक आ.व. को पौष मसान्त भित्र वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न गरी माघ १५ गते भित्र साधारण सभाबाट पारित भएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सहितको वार्षिक प्रतिवेदन नबुझाएमा प्रत्येक वर्ष रू.२,००० को दरले जरिवाना लाग्नेछ ।
- लेखापरीक्षकको नियुक्तिको जानकारी तोकिएको समयभित्र पेश नगरेमा रू.१,५०० को दरले जरिवाना लाग्नेछ ।

ज. स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय

शीर्षक नं	कार्यक्रम	रकम (रु)	कैफियत
१	निजी क्षेत्र द्वारा सञ्चालित अस्पताल तथा रिसर्च सेन्टर केन्द्र		
	१५ शैया सम्मको अस्पताल	२५,०००	
	४० शैया सम्मको अस्पताल	४०,०००	
	४० शैया भन्दा माथिको अस्पताल	६०,०००	
२	निजीक्षेत्र द्वारा सञ्चालित अस्पताल तथा रिसर्च सेन्टरको शाखा	२५,०००	
३	नर्सिङ होम	४०,०००	
४	पोलिक्लिनिक, डाइग्नोस्टिक सेन्टर (एक्सरे, एम. आर. आइ., ल्याब, सिटीस्क्यान आदि भएको)	२५,०००/-	
५	पोलिक्लिनिक, डाइग्नोस्टिक सेन्टर (एक्सरे र ल्याव)	१५,०००	
६	पोलिक्लिनिक, डाइग्नोस्टिक सेन्टर	१०,०००	
७	डेन्टल क्लिनिक/आइ क्लिनिक	१५,०००	
८	ल्याब वा घरघरमा गएर गर्ने ल्याब सर्भिस समेत	४,०००	
९	साधारण क्लिनिक	७,०००	
१०	आर्युवेदिक उपचार केन्द्र तथा रिर्सच सेन्टर केन्द्र	५,०००	
११	आयुर्वेदिक उपचार केन्द्र तथा रिर्सच सेन्टर शाखा	३,०००	
१२	औषधी पसल, भेटनरी औषधी, सर्जिकल इक्युपमेन्ट थोक बिक्रेता	८,०००	
१३	औषधी पसल, भेटनरी औषधी, सर्जिकल इक्युपमेन्ट खुद्रा बिक्रेता	५,०००	
१४	भेटेनरी अस्पताल, क्लिनिक, प्रयोगशाला	१०,०००	
१५	भेटेनरी औषधी आयात व्यवसाय	१०,०००	
१६	भेटेनरी र एग्रो व्यवसाय	५,०००	
१७	ध्यान तथा योग सिकाई केन्द्र	३,०००	
१८	कपाल प्रत्यारोपण सेन्टर	१०,०००	
१९	फिजियोथेरापी वा अक्यूपन्चर सेवा	१०,०००	
२०	सामुदायिक गैर सरकारी अस्पताल/मेडीकल कलेज	२०,०००	
२१	जिमखाना/व्यामसाला	८,०००	
२२	काउन्सिलिङ्ग सेवा (मानसिक स्वास्थ्य)	५,०००	

झ. शिक्षा तथा तालिम व्यवसाय

शीर्षक नं	कार्यक्रम	रकम (रु)	कैफियत
१	शिशु स्याहार केन्द्र	५,०००	
२	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	१०,०००	
३	ब्रिजकोर्स सञ्चालन केन्द्र	२५,०००	
४	कम्प्युटर तथा भाषा प्रशिक्षण केन्द्र	१०,०००	

५	प्रशिक्षण केन्द्र (नेपाल भाषा)	३,०००	
६	सीपमुलक तालिम केन्द्र घरेलु स्तरका	३,०००	
७	ट्युसन सेन्टर /कोचिङ्ग साधारण	१०,०००	
८	पुस्तक प्रकाशन गृह	५,०००	

ञ. मर्मत सम्भार व्यवसाय

शीर्षक नं	कार्यक्रम	रकम	कैफियत
१	अटोमोबाइल वर्कसप (हेभी भेइकल, ट्रक, लरी, बस, मिनीबस आदि मर्मत तथा बडी निर्माण	२५,०००	
२	अटोमोबाइल कम्पनीको सभिर्सिङ सेन्टर (हेभीइकल, ट्रक,लरी,बस आदि)	३०,०००	
३	लाइट भेइकल कार, भ्यान, जिप आदि सभिर्सिङ सेन्टर तथा ममर्त केन्द	१५,०००	
४	अटोमोबाइल कम्पनीको सर्भिस सेन्टर (लाइट भेइकल, कार, भ्यान, जिप आदि)	३५,०००	
५	मोटरसाइकल ममर्त तथा सर्भिस सेन्टर	५,०००	
६	मोटरसाइकल कम्पनीको (आधिकारिक) मर्मत तथा सर्भिस सेन्टर	१५,०००	
७	साईकल मर्मत केन्द्र	१,०००	
८	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक सामान (रेडियो, टि.भी., घडी, प्रेसरकुकर, हिटर, टेलिफोन सेट, कम्प्युटर आदि) सबै प्रकारको ममर्त केन्द्र, लेथमेशिन तथा साना यन्त्रशाला	४,०००	
९	यन्त्र शाला (ठुला)	२५,०००	
१०	वर्कशप (सानो) दुईपांग्रे	३,०००	
११	वर्कशप (सानो) चारपांग्रे	५,०००	
१२	इन्जिनियरिङ्ग वर्क शप	१०,०००	
१३	बडी निर्माण मर्मत, टर्बो हाइड्रोलिक, पम्प नोजल इन्जेक्टर, लेथ वर्कशप	७,५००	
१४	ईन्जिन मर्मत वर्कशप, डेन्टीङ्क वर्कशप, स्प्रीन पत्ता वर्कशप,	५,०००	
१५	पेन्टीङ्ग वर्कशप, हेड मर्मत वर्कशप, अटो इलेक्ट्रिक वर्कशप, सिट मर्मत, टायर पन्चर मर्मत	३,०००	
१६	घडी मर्मत पसल	१,५००	
१७	मोवाइल मर्मत पसल	२,०००	
१८	इलेक्ट्रोनिक्स सामान मर्मत	४,०००	
१९	सोफा तथा गाडीको सिट कभर बनाउने तथा मर्मत गर्ने व्यवसाय	१,५००	
२०	अन्य विविध मर्मत सम्वन्धि व्यवसाय	२,०००	

ट. निर्माण व्यवसाय

शीर्षक नं	कार्यक्रम	रकम	कैफियत
७	कन्स्ट्रक्सन/निर्माण सम्बन्धी कार्य गर्ने व्यवसाय/फर्म /कम्पनि	७,०००	

८	निर्माण क्षेत्रमा श्रमिक उपलब्ध गराउने व्यवसाय	३,०००	

ठ. अन्य सेवा तथा व्यवसाय

शीर्षक नं	व्यवसायको नाम	रकम	कैफियत
१.	विज्ञापन सेवा एजेन्सी	५,०००	
२.	सेक्यूरीटिज सप्लायर्स सर्भिस	१५,०००	
३.	हाउजिङ्ग कम्पनी तथा घरजग्गा खरिद बिक्रि ५ करोड भन्दा बढी पुँजी भएको	५०,०००	
४.	हाउजिङ्ग कम्पनी तथा घरजग्गा खरिद बिक्री ५ करोड वा सो भन्दा कम पुँजी भएको	२०,०००	
५.	घरजग्गा खरिद बिक्री कारोबारको सम्पर्क कार्यालय	१०,०००	
६.	व्यूटीपार्लर (उच्च स्तरको सेवा)	७,०००	
७.	व्यूटीपार्लर सानो साधारण	३,०००	
८.	सैलुन (उच्च स्तरको सेवा)	५,०००	
९.	सैलुन साधारण सेवा	२,०००	
१०	घरभाडा खोजी तथा व्यवस्थापन गर्ने व्यवसाय	५,०००	
११	कार्गो व्यवसाय (वैदेशिक)	२०,०००	
१२	सामान ढुवानीकर्ता ट्रान्सपोर्ट कम्पनी (स्वदेशि)	१०,०००	
१३	सामान ढुवानीकर्ता ट्रान्सपोर्ट कम्पनीका शाखा कार्यालय	५,०००	
१४	मालबाहक तथा सार्वजनिक सवारी साधन संचालन गर्ने कम्पनी (१० वटा भन्दा बढी सवारी साधन भएको)	१०,०००	
१५	मालबाहक तथा सार्वजनिक सवारी साधन संचालन गर्ने कम्पनी (१० वटा सम्म सवारी साधन भएको)	७,०००	
१६	बस सेवा कम्पनी तथा टिकटकाउन्टर	२,०००	
१७	फ्लेक्स व्यानर पोस्टर इत्यादी प्रिन्टीङ्ग गर्ने फर्म	५,०००	
१८	टेलरिङ्ग (सिलाई कटाई व्यवसाय)	३,०००	
१९	सर्टिङ्ग सुटिङ सिलाइ पसल साधारण	७,०००	
२०	सर्टिङ्ग सुटिङ सिलाइ पसल ब्राण्डेड	१०,०००	
२१	ड्राइक्लिनर्स	२,०००	
२२	कार्पेट वासिङ्ग	५,०००	
२३	सीतभण्डार (कोडस्टोर) ४०० वर्ग फुट सम्म	५,०००	
२४	सीतभण्डार (कोडस्टोर) ४०० वर्ग फुट भन्दा बढी	१०,०००	
२५	कवाडी व्यवसाय	४०,०००	
२६	रेकर्डिङ्ग स्टूडियो	५,०००	
२७	व्याण्ड बाजा अन्य बाजा	१०,०००	
२८	ड्राइभिङ्ग सेन्टर(मोटरसाइकल र सानो गाडी दुवै)	७,०००	

शीर्षक नं	व्यवसायको नाम	रकम	कैफियत
२९	मोटरसाइकल ड्राइभिङ्ग सेन्टर	३,०००	
३०	लाइट गाडी ड्राइभिङ्ग सेन्टर	५,०००	
३१	हेभिगाडी ड्राइभिङ्ग सेन्टर	७,०००	
३२	साधारण ड्राइ क्लिनर्स	२,०००	
३३	लण्ड्री व्यवसाय	५,०००	
३४	डि.जे लगायत साउण्ड सिष्टम भाडा	५,०००	
३५	ट्याक्सि सेवा कम्पनी (५ वटासम्म साधन भएको)	५,०००	
३६	ट्याक्सि सेवा कम्पनी (५ वटा भन्दा बढी साधन भएको)	१०,०००	
३७	व्यवसायको सम्पर्क कार्यालय (मुख्य कार्यालयको पुँजी एक करोड सम्मको)	५,०००	
३८	व्यवसायको सम्पर्क कार्यालय (मुख्य कार्यालयको पुँजी एक करोड भन्दा माथिको)	८,०००	
३९	व्यवसायको सम्पर्क कार्यालय (विदेशीको हकमा)	५,०००	
४०	ईभेन्टम्यानेजमेन्ट	८,०००	
४१	क्याटरिङ्ग सेवा व्यवसाय	५,०००	
४२	व्याङ्केट सेवा व्यवसाय	२०,०००	
४३	रेन्टल व्यवसाय	३,०००	
४४	रेन्टल तथा क्याटरिङ्ग सेवा	१०,०००	
४५	पार्टी प्यालेस, कन्भेन्सनहल, इभेन्ट्स, भेन्यू	२०,०००	
४६	सरसफाई सेवा व्यवसाय	१०,०००	
४७	फोहोर मैला उठाउने कम्पनि/व्यवसाय	२५,०००	
४८	मौलिक बाजा/निर्माण, बिक्री, वितरण व्यवसाय	२,०००	
४९	केनल क्लव कुकुर विक्रि व्यवसाय	५,०००	
५०	प्रसोधित छाला विक्रि व्यवसाय	५,०००	
५१	दुई पांग्रे सवारी साधनद्वारा यात्रु ओसार पसार गर्ने राइड सेयरीङ्ग व्यवसाय ढुवानी जस्ता व्यवसाय	१०,०००	
५२	भाडामा गाडी लिई सञ्चालन गर्ने व्यवसाय	३,०००	
५३	साइकल/मोटरसाइकल भाडामा लगाउने व्यवसाय (१५ वटा सम्म)	१,५००	
५४	साइकल/मोटरसाइकल भाडामा लगाउने व्यवसाय (१५ वटा भन्दा बढी)	२,५००	
५५	साधारण क्याटरिङ्ग सेवा प्रदान गर्ने व्यवसाय	३,०००	
५६	एजेन्ट सर्भिस (५ लाख सम्म पुँजी भएको)	३,०००	
५७	एजेन्ट सर्भिस (५ लाख भन्दा बढी पुँजी भएको)	५,०००	
५८	गोदाम (१५००० वर्ग फिट सम्म)	१०,०००	
५९	गोदाम (१५००० वर्ग फिट भन्दा माथि)	१२,०००	
६०	पार्किङ्ग व्यवसाय (भूमिगत स्थान २५ गाडी क्षमता)	५,०००	

शीर्षक नं	व्यवसायको नाम	रकम	कैफियत
६१	पार्किङ्ग व्यवसाय (भूमिगत स्थान २५ बढी गाडी क्षमता)	८,०००	
६२	पार्किङ्ग व्यवसाय (खुला स्थान २५ गाडी क्षमता)	१०,०००	
६३	पार्किङ्ग व्यवसाय (खुला स्थान २५ बढी गाडी क्षमता)	१५,०००	
६४	जुत्ता सिलाउने व्यवसाय	१,५००	
६५	गाडी भाडामा लगाउने व्यवसाय	३,०००	
६६	डिप बोरिङ्ग व्यवसाय	५,०००	

ङ. माथि उल्लेख नभएका व्यवसाय तथा लघु घरेलु साना उद्योगको हकमा पूजिको आधारमा

शीर्षक नं	पुँजी	दर्ता दस्तुर	
१	रु १ लाख सम्म	१,०००	
२	रु २ लाख सम्म	२,०००	
३	रु ३ लाख सम्म	२,५००	
४	रु ५ लाख सम्म	३,०००	
५	रु १० लाख सम्म	३,५००	
६	रु १५ लाख सम्म	५,०००	
७	रु २५ लाख सम्म	७,०००	
८	रु ४० लाख सम्म	१०,०००	
९	रु ६० लाख सम्म	१५,०००	
१०	रु १ करोड सम्म	१६,०००	
११	रु ५ करोड सम्म	१८,०००	
१२	रु १० करोड सम्म	२०,०००	
१३	रु २५करोड सम्म	२२,०००	
१४	रु ५० करोड सम्म	३०,०००	
१५	रु ५० करोड भन्दा माथि सम्म	५०,०००	

च. लघु घरेलु साना उद्योग नविकरण

शीर्षक नं	पुँजी	नविकरण दस्तुर	
१	रु १ लाख सम्म	७५०	
२	रु २ लाख सम्म	१५००	
३	रु ३ लाख सम्म	१८७५	
४	रु ५लाख सम्म	२२५०	
५	रु १०लाख सम्म	२६५०	
६	रु १५लाख सम्म	३७५०	

शीर्षक नं	पुंजी	नविकरण दस्तुर	
७	रु २५लाख सम्म	५२५०	
८	रु ४०लाख सम्म	७५००	
९	रु ६०लाख सम्म	११२५०	
१०	रु १ करोड सम्म	१२०००	
११	रु ५करोड सम्म	१३५००	
१२	रु १० करोड सम्म	१५०००	
१३	रु २५करोड सम्म	१६५००	
१४	रु ५० करोड सम्म	२२५००	
१५	रु ५० करोड भन्दा माथि सम्म	३७५००	

व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धि अन्य व्यवस्था

१. व्यवसाय दर्ता असूली प्रक्रियालाई सहज, सरल र पारदर्शी बनाई करको दायरा बृद्धि गर्ने नीति अनुरुप आ.व. २०७२/७३ लाई आधार वर्ष मानिने छ । तर बुदा नं.१ बमोजिम गर्दा आर्थिक वर्ष २०७२/७३ भन्दा पहिलाको कर भुक्तानी गर्न वाधा पर्नेछैन ।

२. व्यवसाय दर्ता सम्बन्धमाः नगरपालिकाले स्थलगत रुपमा व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शिविर सञ्चालन गरी नियमानुसार नगरपालिका तथा वडा कार्यालयमा दर्ता नभएका सम्पूर्ण व्यवसायहरुलाई चालु आ.व. २०८३/८४लाई नै आधार वर्ष मानि व्यवसाय दर्ता गरिनेछ ।

३. बक्यौतामा जरिवाना १० प्रतिशतका दरले लाग्नेछ तर यस भन्दा अगाडि दर्ता भएका तथा समयमा नविकरण नभएका व्यवसायहरुको हकमा आ.व. २०८३/०८४ को असोज मसान्त सम्म नविकरण गर्न आएमा नविकरणमा लाग्ने जरिवानामा ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम छुट दिईनेछ ।

४. माथि उल्लेखित भन्दा अन्य प्रकृतिका व्यवसायको हकमा घरेलु तथा कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा समेत दर्ता भएको कागजात पेश भएमा सोमा उल्लेख भए बमोजिमकै पुँजिका आधारमा र नभएमा निवेदकले पुँजि तोकी पेश गरेको आधारमा तोकीए बमोजिमको रकम असुल गरिनेछ ।

५. कम्पनी रजिष्ट्रार, घरेलु, वाणिज्य तथा अन्य निकायमा दर्ता भएका व्यवसाय नगरपालिकामा दर्ता गर्दा ती निकायमा दर्ता भएको मितिलाई नै आधार मानि सोही मितिबाट राजस्व लिई व्यवसाय दर्ता गर्न सकिने छ।

६. नगरपालिका तथा वडा कार्यालयहरुमा सेवा प्रदत्त नगरपालिका क्षेत्रभित्र ठेगाना रहेका वा नगरपालिका क्षेत्रभित्र शाखा कार्यालयको ठेगाना रहेका व्यवसायीहरुले समेत आफ्नो व्यवसाय अनिवार्य रुपमा नगरपालिकामा दर्ता पश्चात मात्र सेवा दिनुपर्नेछ।

७. व्यवसाय तथा फर्महरुको नविरकण दस्तुर दर्ता दस्तुरको ५० प्रतिशतले हुने आउने रकम हुने छ।

८. लघु घरेलु तथा साना उद्योगको हकमा(नगरपालिकाको कार्यालयमा दर्ता भएको) दर्ता गरे देखि ५ वर्ष सम्म वहाल रहने छ र प्रत्येक दुई वर्षमा नविरकण हुनेछ ।

९. माथि उल्लेखित व्यवसायिक करहरुमा शीर्षक दोहोरो भएमा राजश्वको दररेट जुन बढि हुन्छ सोही बमोजिम कर असुली हुनेछ।

१०.प्राकृतिक श्रोत कर सङ्घीय सरकार र प्रदेश सरकारको कानून बमोजिम लगाईनेछ।

अनुसूची –६

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

जीवजन्तु, कवाडी र जडिबुटी करका दररेटहरु

१. जीवजन्तु

विवरण	दर (रू. मा)
छाला सानो प्रति गोटा	३०
छाला ठुलो प्रति गोटा	१५
हाड प्रति किलो	१
सिङ्ग, खुर प्रति किलो	२
प्वांख प्रति किलो	१

२. कवाडी

विवरण	दर (रू. मा)
खालि सिसि (बियर) बोतल प्रति के.जी.	१
खालि सिसि (मदिरा र अन्य) ५०० एम.एल भन्दा माथि प्रति के.जी.	०.५०
खालि सिसि (मदिरा र अन्य) ५०० एम.एल भन्दा तल प्रति के.जी.	०.२५
प्लाष्टिक बोतल प्रति के.जी. (भाँडाकुडा, पुराना जुत्ता चप्पल, ग्यालिन, जर्किन)	१

३. खालि बोरा

विवरण	दर (रू. मा)
५० के.जी. सम्म प्रति गोटा (खाद्यान्न अट्ने प्लाष्टिकका बोरा)	०.५०
५० के.जी. सम्म प्रति गोटा (खाद्यान्न अट्ने जुटका बोरा)	०.२५
१०० के.जी. सम्म प्रति गोटा (खाद्यान्न अट्ने जुटका बोरा)	०.५०

४. तेलको टिन

विवरण	दर (रू. मा)
१० लिटर भन्दा बढी अट्ने प्रति गोटा	२
१० लिटर भन्दा कम अट्ने प्रति गोटा	१

	विवरण	दर (रू. मा)
५.	भिण्डु प्राकृतिक र कृत्तिम उनका टुक्रा प्रति के.जी.	२
६.	गार्मेन्टका कपडाको उनका टुक्रा प्रति के.जी.	१
७.	जलेको मोबिल प्रति लिटर	०.५०
८.	जुट र प्लाष्टिकका बोरा प्रति के.जी.	०.१५
९.	कार्पेटका टुक्रा प्रति के.जी.	१
१०.	टायर ट्युब प्रति के.जी.	१
११.	थोत्रो टिन प्रति के.जी.	०.५०
१२.	पुरानो ड्रम प्रति के.जी.	०.५०
१३.	पुरानो कागज प्रति के.जी.	१
१४.	धातुका टुक्राहरु पत्र भई फलाम प्रति के.जी.	२
१५.	अन्य धातु, पित्तल, तामा आदी प्रति के.जी.	२

	विवरण	दर (रू. मा)
१६.	थोत्रिएर काम नलाग्ने मेसिनरी औजार	२
१७.	पोलथिन पाइपका टुक्राहरु प्रति के.जी.	१
१८.	सिसा लिडको धुलो वा टुक्रा प्रति के.जी.	३
१९.	काँचको धुलो र टुक्रा प्रति के.जी.	०.५०
२०.	ट्रकमा लोड भएका सामान माथि उल्लेखित शीर्षक खुल्न नसकेमा एकमुष्ठ प्रति के.जी.	२

३.जडिवुटी कर

क्र.सं.	विवरण	एकाइ	प्रति एकाइ दर रु.	कैफियत
१	सतुवा	के.जी.	१०	
२	धुपीपात	के.जी.	१	
३	नागवेलि	के.जी.	०.२५	
४	काउलोको बोक्रा	के.जी.	३	
५	सुगन्धित तेल	लि.	५०	
६	साधारण च्याउ	के.जी.	२	
७	बुकीफूल	के.जी.	०.५	
८	बोधिचित्त	गोटा	१	
९	तितेपाती	के.जी.	०.५	
१०	बोझो	के.जी.	२	
११	लेमन ग्रास	के.जी.	२	
१२	टिमुर	के.जी.	३	
१३	अम्बाको बोक्रो	के.जी	२	
१४	कोइरालाको बोक्रा	के.जी	२	
१५	निमको पात	के.जी	२	
१६	तेजपत्ता	के.जी	२	
१७	शीर्षक नखुलेको	के.जी.	१	

अनुसूची –७
(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

विज्ञापन करका दररेट

कुनै पनि व्यक्ति, संस्था, कम्पनी, फर्मले आफ्नो वा वस्तुको बिक्री प्रयोजनको लागि गरिने विज्ञापन

क्र.सं.	विवरण	दर (रू.मा)
१.	व्यवसाय परिचय पाटी ६ वर्गफुट सम्म १ वटा मात्र (प्रति वर्ष)	२००
२.	व्यवसाय परिचय पाटी ८ वर्गफुट सम्म १ वटा मात्र (प्रति वर्ष)	४००
३.	व्यवसाय परिचय पाटी १५ वर्गफुट सम्म १ वटा मात्र (प्रति वर्ष)	६००
४.	व्यवसाय परिचय पाटी २० वर्गफुट सम्म १ वटा मात्र (प्रति वर्ष)	८००
५.	व्यवसाय परिचय पाटी २० वर्गफुट भन्दा माथि १ वटा मात्र (प्रति वर्ष)	१०००
६.	फ्लेक्सबाट तयार पारिएको विज्ञापन प्रचार सामाग्रीको प्रति वर्ष प्रति वर्ग फुट	२०/-
७.	होर्डिङ्ग बोर्ड, नियोन साईन, ग्लो साईन र यस्तै विज्ञापन प्रचार सामाग्रीको प्रति वर्गफुट	३०/-
८.	डिजिटल बोर्डमा गरिने विज्ञापन प्रचार प्रसार सामाग्रीको प्रति वर्ग फुट	३५/-
९.	मालवाहक सवारी साधनको दायाँवायाँ पट्टीको भागमा अधिकतम दश वर्ग फुट सम्मको अस्थायी प्रकृतिको लागि प्रति दिन	५०/-
१०.	मालवाहक सवारी साधनको दायाँवायाँ पट्टीको भागमा स्थायी रुपमा लेखिएको वा छापिएको प्रचार सामाग्रीको लागि प्रति वर्ष प्रति वर्गफुट	३०/-
११.	खेलकुद मैदान मेला जात्रा र यस्तै प्रकृतिका कार्यक्रममा हुने विज्ञापनमा प्रचार प्रसार सामाग्रीको अधिकतम १५ दिन सम्म प्रति वर्ग फुट	१००/-
१२.	अन्यको हकमा प्रति वर्ग फुट प्रचार सामाग्रीको प्रति वर्ष	३०/-
१३.	माथिको वर्गिकरणमा समावेश नभएका सेवा व्यवसायको कारोबार र स्तर हेरी वार्षिक	५००/-

१४	विद्युत पोलमा राखिने बोर्डहरुको प्रति एकको (वार्षिक)	रू. १०००/-
१५	पोल व्यानर प्रति दिन	रू. २५/-
१६	रोडक्रस तथा लामो व्यानर प्रति दिन	रू. ५०/-
एक महिना भन्दा बढी समयको लागि राख्न दिन हुने छैन । एक महिना पछि व्यानर निकाल्ने शर्तमा दिनु पर्नेछ ।		
१६	व्यवसाय परिचयको लागि बढीमा ३० वर्ग फुट सम्मको १ थान बोर्ड व्यवसायीले आफ्नो व्यवसाय रहेको भित्ता, पर्खालमा राख्न पाउने छ । सो भन्दा बढी राख्न नगरपालिकाको स्वीकृती लिनु पर्ने र १ थान भन्दा बढी बोर्ड राखेमा अन्य बोर्डहरूको रकम माथिको दररेट अनुसार नगरपालिकाले लिन पाउने छ ।	

विज्ञापन सामाग्री राख्न नपाइने स्थानहरु:

१. भवनको छत र कौशीमा परिचय पाटी वा विज्ञापन सामाग्री राख्न पाइने छैन ।

२. भवनको झ्याल छोपेर परिचय पाटी वा विज्ञापन सामाग्री राख्न पाइने छैन ।

३. सुरक्षा मापदण्ड विपरित जोखिमपूर्ण ढङ्गले विज्ञापन सामाग्री राख्न पाइने छैन ।
४. बाटोको सिमाना देखि १० फिट भित्र तथा संधियारको सिमाना देखि ५ फिट भित्र र सार्वजनिक स्थान वा संस्थान वा कार्यालय वा सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने स्थानमा विज्ञापन सामाग्री राख्न पाइनेछैन ।
५. सार्वजनिक उत्तर दायित्व अन्तर्गत निर्माण भएका जुनसुकै संरचनामा निर्माणकर्ताको नाम बाहेक राखिएका जुनसुकै तस्विर वा अक्षरको विज्ञापन कर छुट हुने छैन ।
६. भवन, जमिन, व्यवसायिक केन्द्र, होटल, रेष्टुरेण्ट, विद्यालय, सिनेमा हल, पेट्रोल पम्प वा जुनसुकै भवनको भित्री भागमा विज्ञापन गर्ने प्रयोजनमा लागि राखिएका प्रचार सामाग्रीमा विज्ञापन कर छुट हुने छैन ।

अनुसूची –८
(दफा ११ सँग सम्बन्धित)
सवारी साधन पार्किङ्ग शुल्क

नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक बाटो लगायत तोकिएका स्थानहरुमा सवारी साधन पार्किङ्ग गरे बापत निम्न अनुसारका दरमा पार्किङ्ग शुल्क लगाई असुल गरिनेछः

क्र.सं.	विवरण	दर (रू. मा)
१.	दुई पाङ्ग्रे	१०/-
२.	चार पाङ्ग्रे	२०/-
३.	चार पाङ्ग्रे भन्दा बढी	५०/-

सवारी साधन धुने, सार्वजनिक शौचालय सहितको पार्किङ्ग स्थलको सम्भाव्यता अध्ययन गरि शुल्कको दर निर्धारण नागार्जुन नगर कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

अनुसूची –९
(दफा १३ सँग सम्बन्धित)
सेवा शुल्क, दस्तुर

क्र.स	सेवाको किसिम	सेवा शुल्क, दस्तुर (रू. मा)	कैफियत
१.	निवेदन दर्ता	१०/-	
२.	प्रमाणीकरण / भेरिफिकेशन	५००/-	
३.	अंग्रेजी सिफारिस तथा प्रमाणित	५००/-	
४.	अन्य प्रतिलिपी (प्रमाणपत्र)	५०/-	
५.	घर भाडा सम्झौता प्रमाणीकरण	१००/-	
६.	लिखत रजिष्ट्रेशन फाराम दर्ता	१,५००/-	
७.	विपद् व्यवस्थापन शुल्क	१५०/-	
८.	बाँझो जग्गा कर (प्रति रोपनी)	५००/-	
९.	कालीगढ लाईसेन्स	२,०००/-	
१०.	संस्था नामसारी	१,०००/-	
११.	संस्था ठाउँसारी	१,०००/-	

क्र.स	सेवाको किसिम	सेवा शुल्क, दस्तुर (रू. मा)	कैफियत
१२.	संस्था खारेजी	५००/-	
१३.	डोजर लगाउने घर बनाउने प्रयोजन (प्रति आना)	४००/-	१० आना सम्म
		२,०००/-	१० आना भन्दा माथि
१४.	जग्गामा डोजर लगाउने कृषि प्रयोजन (प्रति आना)	२००/-	१० आना सम्म
		५००/-	१० आना भन्दा माथि
१५.	जग्गामा डोजर लगाउने प्लटीङ्ग प्रयोजन (प्रति आना)	१०००/-	१० आना सम्म
		३०००/	१० आना भन्दा माथि
१६.	सडक खन्ने स्वीकृति	१,५००/-	चौडाईबाट प्रति मिटर पिच
१७.	डिप बोरिङ्ग	५०,०००/- १८,०००/-	व्यवसायिक सामुदायिक
१८.	एम्बुलेन्स /शव बहान सेवा (उपत्यका भित्र)	निःशुल्क	
१९.	चौपाया सम्बन्धि सिफारिस	५००/-	
२०.	ढुंगा खानी सिफारिस	५०,०००/-	
	न्यायिक दस्तुर		
१.	उजुरी दर्ता / मुद्दा दर्ता	२००/-	सार्वजनिक महत्त्वको विषयमा निःशुल्क
२.	प्रति उत्तर दस्तुर	२००/-	
३.	प्रतिलिपी उतारः प्रति पाना	१०/-	
४.	सम्बन्ध बिच्छेद सम्बन्धि निवेदन दर्ता दस्तुर	२००/-	
५.	सम्बन्ध बिच्छेद सिफारिस दस्तुर	१,०००/-	
६.	मिलापत्र शुल्क	५००/-	आधा-आधा
७.	मिलापत्र प्रति उत्तर दस्तुर	१००/-	
	पेन्सन पट्टा सिफारिस		
१	नेपाली	२००/-	

क्र.स	सेवाको किसिम	सेवा शुल्क, दस्तुर (रू. मा)	कैफियत
२	अंग्रेजी	५००/-	
घरबाटो सिफारिस दस्तुरः प्रति आना (व्यक्तिगत)			
१	पक्की (पिच, ढलान) सडक	३,०००/-	
२	कच्ची मोटर बाटो	२,०००/-	
३	गोरेटो बाटो	१,०००/-	
४	बाटो नभएको	५००/-	
घरबाटो सिफारिस दस्तुरः प्रति आना (संस्थागत)			
१	पक्की (पिच, ढलान) सडक	५,०००/-	
२	कच्ची मोटरबाटो	४,०००/-	
३	गोरेटो बाटो	३,०००/-	
४	बाटो नभएको	२,०००/-	
घरबाटो सिफारिस एकाघर भित्र अंशबण्डा प्रयोजनको लागि लाग्ने दस्तुरमा २५ प्रतिशत मात्र (अंशबण्डा कागजात समावेश गर्नुपर्ने)			
चार किल्ला सिफारिस दस्तुरः प्रति आना			
१	व्यक्तिगत	२००/-	
२	संस्थागत	५००/-	
अन्य सिफारिस			
धारा जडान सिफारिस			
१	नक्सा पास भएको	५००/-	
२	नक्सा पास नभएको	१,०००/-	
८. **विद्युत जडान सिफारिस**			
१.	नक्सा पास भएको	५००/-	
२.	नक्सा पास नभएको	१,५००/-	
३	ढल जडान सिफारिस	१,०००/-	
४	नाता प्रमाणित/मृतक सँगको नाता प्रमाणित	५००/-	
५	ठेगाना प्रमाणित	२००/-	
६	कर चुक्ता प्रमाणित	२००/-	
७	नक्सा नामसारी तथा जग्गा नामसारी प्रति सिफारिस दस्तुर (न.पा., मालपोत प्रयोजनार्थ)	५००/-	
८	मोही लगत कट्टा	५००/-	
९	मोही नामसारी	५००/-	
१०	मोही बाँडफाँड तथा मोही र जग्गा धनी बाँडफाँड प्रति सिफारिस	५००/-	
११	पुर्जामा फोटो टाँस गर्ने सिफारिस	५००/-	

क्र.स	सेवाको किसिम	सेवा शुल्क, दस्तुर (रू. मा)	कैफियत
१२	जीवित रहेको सिफारिस	५००/-	
१३	जन्म मिति, नामथर तथा सोसँग सम्बन्धित अन्य सबै किसिमका संशोधन सिफारिस	५००/-	
१४	फरक फरक नाम, थर, जन्म मिति प्रमाणित सिफारिस	५००/-	
१५	व्यक्तिगत विवरण/ पारिवारिक विवरण सिफारिस	३००/-	
१६	प्रदेश स्तरिय सहकारी संस्था सिफारिस तथा सो संग सम्बन्धित अन्य सिफारिस	१०००/-	
१७	गैर सरकारी संस्था कार्यक्रम स्वीकृत	२,०००/-	
१८	गैर सरकारी संस्था कार्यक्रम स्वीकृति सिफारिस	१,०००/-	
१९	जन्म, विवाह, मृत्यु, बसाईसराई प्रमाणित	५००/-	
२०	आन्तरिक बसाई सराई सिफारिस	१००/-	
२१	हकदार प्रमाणित	५००/-	
२२	अविवाहित प्रमाणित	५००/-	
२३	कागज, मञ्जुरीनामा प्रमाणित	५००/-	
२४	आयश्रोत प्रमाणित (प्रति लाख)	५०/-	
२५	जग्गा दर्ता सिफारिस (निषेधित बाहेक प्रति आना)	१,०००/-	
२६	जग्गा दर्ता सिफारिस साविक भिमढुङ्गा धादिङ्ग तर्फको पानीढलो भएको (भिरपाखो प्रकृतिको) क्षेत्रको हकमा प्रति आना	२००/-	
२७	कित्ता काट सिफारिस (प्रति आना)	५००/-	
२८	सरकारको नाममा बाटो कायम सिफारिस	१००/-	
२९	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा हराएको सिफारिस	५००/-	
३०	अन्य सिफारिस दस्तुर	५००/-	
३१	कन्सुलर प्रमाणित, वैदेशिक प्रयोजन समेत	५००/-	
३२	सर्जमिन दस्तुर (रेखाङ्कन, मालपोत, भूमिसुधार, नापी तथा नगरपालिका कार्यालयबाट सेवा प्रदान गर्दाको बखतमा गरिनुपर्ने सर्जमिन जस्तैः नक्सापास स्वीकृत, सर्जमिन गरी मात्र सेवा प्रवाह गरिनुपर्ने खालका व्यवसाय दर्ता, उद्योग दर्ता लगायत अन्य)	१,०००/-	मृत्यु पछिको नाता प्रमाणितमा लाग्ने सर्जमिन निःशुल्क
३३	विमाको रकम भुक्तानी सिफारिस	३००/-	
३४	घर कायम सिफारिस दस्तुर	५००/-	
३५	घर पाताल सिफारिस, कायम भएको घर हटाउने प्रति सिफारिस दस्तुर	५००/-	
३६	रासायनिक मल ईजाजत सिफारिस	५००/-	

क्र.स	सेवाको किसिम	सेवा शुल्क, दस्तुर (रू. मा)	कैफियत
३७	जनजाति सिफारिस	५००/-	
३८	क) छात्रवृत्ति सिफारिस (स्वदेश अध्ययन)	निःशुल्क	
	ख) विपन्न विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारिस	निःशुल्क	
	ग) असहाय, अपाङ्गता सिफारिस	निःशुल्क	
	घ) आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता सिफारिस	निःशुल्क	
	ङ) आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता सिफारिस	५,०००/-	
	च) अदालत शुल्क मिनाहा सिफारिस	निःशुल्क	
	छ) नाबालक सिफारिस	निःशुल्क	
	ज) स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	निःशुल्क	
	झ) विपन्न वर्ग, विपद् तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट भएको घर पाताल सिफारिस	निःशुल्क	
	ञ) गम्भीर तथा कडा रोग सिफारिस	निःशुल्क	
	ट) सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने सिफारिस	निःशुल्क	
	ठ)कृषि बालि,पशु इन्सोरेन्स दाबि सिफारिस	निःशुल्क	
३९	ढ) जग्गा मूल्याङ्कन सिफारिस/प्रमाणित	प्रति हजार रू. १/-	अफर लेटर वा भर्ना भएको प्रमाणित हुने कागज पत्र भएमा रू. १,५००/- एक मुष्ठ
	९. अस्थायी, स्थायी बसोबास सिफारिस		
१.	स्वदेशी	१,०००/-	
२.	विदेशी	७,०००/-	
३.	स्थायी बसोबास सिफारिस	३००/-	
	१०.व्यवसाय सिफारिस		
१.	व्यवसाय दर्ता सिफारिस	१,०००/-	
२.	व्यवसाय बन्द, नाम परिवर्तन, ठाउँसारी, प्रो./सञ्चालक परिवर्तन (नामसारी) तथा सो सँग सम्बन्धित सिफारिस	१,०००/-	
३.	व्यवसायको शीर्षक थप/पुँजि वृद्धि	५००/-	
४.	व्यवसाय सञ्चालनमा नरहेको सिफारिस	१,०००/-	
५.	व्यापार व्यवसाय नभएको सिफारिस	१००/-	
७.	उद्योग दर्ता स्थलगत सर्जमिन	१०००/-	

क.स	सेवाको किसिम	सेवा शुल्क, दस्तुर (रू. मा)	कैफियत
९.	उद्योग ठाउँसारी	१,०००/-	
	११.संरक्षक सिफारिस		
१.	व्यक्तिगत	१००/-	
२.	संस्थागत	२००/-	
	१२.घर, कोठा, सटर खोल्ने सिफारिस		
१.	कोठा	१,०००/-	बहाल कर तिरेको प्रमाण भएपछि
२.	घर तथा सटर	१,५००/-	
	१३.पञ्जीकरण घटना दर्ता		
१.	३५ दिन भित्र	निःशुल्क	
२.	३५ दिन पछी	२००/-	
३.	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाण पत्रको नक्कल दस्तुर	५००/-	
४.	व्यक्तिगत घटना तथा नागरिक अभिलेख दर्ता किताब हेरेको	२००/-	
५.	सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगत स्थानान्तरण सिफारिस	निःशुल्क	
	१४.नागरिकता सिफारिस		
१.	नेपाली नागरिकताको सिफारिस	निःशुल्क	
२.	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	५००/-	
३.	वैवाहिक अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	१,०००/-	
४.	गैर आवासीय नागरिकता सिफारिस	१०,०००/-	
	१५.घ वर्गतर्फ ईजाजत पत्र		
१.	ईजाजत स्वीकृति	२५,०००/-	वहाल कर र व्यवसाय कर बुझाएको हुनुपर्ने
२.	ईजाजत नविकरण असोज मसान्त सम्म	१०,०००/-	
३.	ईजाजत नविकरण सो भन्दा चैत्र मसान्त सम्म	२०,०००/-	
४.	नामसारी	२०,०००/-	
५.	ठाउँसारी	५,०००/-	
६.	प्रतिलिपि प्रमाणपत्र	५,०००/-	
७.	नाम संशोधन	१,०००/-	
	शिक्षा		
	१६. विद्यालय अनुमित पत्र		
१.	पूर्व प्राथमिक तह विद्यालयको अनुमति	२५,०००/-	
२.	आधारभूत तहः कक्षा १ देखि ५ सम्म	३०,०००/-	
३.	आधारभूत तहः कक्षा ६ देखि ८ सम्म	४०,०००/-	
४.	माध्यमिक तहः कक्षा ९ देखि १० सम्म	५०,०००/-	

क्र.स	सेवाको किसिम	सेवा शुल्क, दस्तुर (रू. मा)	कैफियत
५.	माध्यमिक तहः कक्षा ११ देखि १२ सम्म	६०,०००/-	
६.	कक्षा थप २ देखि ५ सम्म	५,०००/-	
७.	कक्षा थप ७ देखि ८ सम्म	१०,०००/-	
८.	कक्षा थप १०	१५,०००/-	
९.	कक्षा थप १२	२०,०००/-	
१०.	कक्षा ११ र १२ मा विषय थप	५०,०००/-	प्रति विषय
११.	विद्यालय नविकरणः पूर्व प्राथमिक	२,०००/-	
१२.	व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष मनोनयन सिफारिस शुल्क / अध्यक्ष अभिलेखिकरण	१,०००/-	
१४.	ठाउँसारी	२५,०००/-	आधारभूत तह
१५.	स्वामित्व परिवर्तन/नाम परिवर्तन	२५,०००/-	
१७.	ठाउँसारी	१००,०००/-	माध्यमिक तह
१८.	स्वामित्व परिवर्तन/नाम परिवर्तन	१००,०००/-	
१९	कक्षा ८ को प्रतिलिपी प्रमाण पत्र	२००/-	
२०	कक्षा ८ को मार्कसिटमा जन्म मिति/नाम सच्चाउने	२००/-	
२१	कक्षा ८ को नतिजा पुर्नयोग प्रति विषय	२००/-	
२२	संस्थागत विद्यालयको परीक्षा दस्तुर प्रति विद्यार्थी	५००/-	
२३	सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरुको अध्यावधिक गर्ने	२००/-	
२४	शैक्षिक प्रमाण पत्र प्रमाणिकरण	५००/-	
२५	विद्यालय ठाउँ सारी सिफारिस	२,०००/-	
२६	गुम्बा, मन्दिर, चर्च तथा मसजिद, मदरशा दर्ता	२,०००/-	
नोटः विद्यालयसँग सम्बन्धित सूचना प्रकाशन गर्नुपरेमा सो सूचना वापतको रकम स्वयं विद्यालयले नै व्यहोर्नुपर्नेछ ।			
बैनाको लिखित प्रमाणित			
१	५ लाख सम्म ५ देखि २० लाख सम्म २० लाख देखि ४० लाख सम्म ४० लाख देखि ६० लाख सम्म ६० लाख देखि ८० लाख सम्म ८० लाख देखि १ करोड सम्म १ करोड देखि ५ करोड सम्म ५ करोड देखि १० करोड सम्म १० करोड माथि	रू. १,०००/- रू. १,५००/- रू. २,०००/- रू. ३,०००/- रू. ४,०००/- रू. ५,०००/- रू. २०,०००/- रू. ५०,०००/- रू. १,००,०००/-	

घर नक्सा सम्बन्धित

क्र.सं.	विवरण	दररेट	कैफियत
१	घर नक्सा निवेदन फाराम	रू. १,०००/-	
२	नक्सा प्रतिलिपि	रु. ५००/-	
३	प्राविधिक शुल्क	रू. २,०००/-	आवाशिय टहरामा नलाग्ने
४	अस्थायी नक्सापास (आवाशिय प्रयोजन) प्रति वर्गफुट	३००० वर्गफुटसम्मको प्रति वर्ग फुट रू. २०	
		त्यस पछिको ३००० वर्गफुट देखि ५००० वर्ग फुट सम्मको प्रति वर्ग फुट रू. २५	
		त्यसपछिको सम्पूर्ण वर्गफुटको प्रति वर्ग फुट रू. ३०	
५	अस्थायी नक्सापास (व्यवसायिक/संस्थागत/ सटर भएको भवन/ हाउजिङ्ग कोलोनी)	प्रति वर्गफुट रू.३०/-	
६	अस्थायी नक्सापास टहरा (आवासिय)	प्रति वर्गफुट रू.१०/-	प्राविधिक शुल्क नलाग्ने
७	अस्थायी नक्सापास टहरा (व्यवसायिक/सटर भएको)	प्रति वर्गफुट रू. २०/-	
८	कम्पाउण्डमा वाल निर्माण नक्सा बमोजिम	प्रति वर्गफुट रू. ३/-	
९	भवन निर्माण सम्पन्न तर्फ	१५०० वर्गफुट सम्मको भवन भएमा रू. १,५००/-	म्याद भित्र निर्माण सम्पन्न नभएमा / निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र नलिएमा ४ वर्ष सम्म निर्माण सम्पन्न दस्तुरको थप ५० प्रतिशत जरिवाना दस्तुर र ४ वर्ष पछि १०० प्रतिशत जरिवाना दस्तुर ।
		१५०१ वर्गफुट देखि २००० वर्गफुट सम्मको रू. २,५००/-	
		२००१ वर्गफुट देखि २५०० वर्गफुट सम्म भएमा रू. ३,५००/-	
		२५०१ वर्गफुट देखि ३००० वर्गफुट सम्मको भएमा रू. ५,०००/-	
		३००१ वर्गफुट देखि ४००० वर्गफुट सम्म भएमा रू. ७,५००/-	

क्र.सं.	विवरण	दररेट	कैफियत
		४००१ वर्गफुट देखि ५००० वर्गफुट सम्म भएमा रू. १०,०००/-	
		५००१ वर्गफुट देखि १०००० वर्गफुट सम्म भएमा रू. २०,०००/-	
		१०००१ वर्गफुट भन्दा माथि भएमा रु ३०,०००/-	
१०	नक्सापास संशोधन(पूर्व स्विकृति)	आवासीय भवनको हकमा साविकको स्वीकृत वर्गफुट भन्दा कम, बराबर र साविकको क्षेत्रफल भन्दा १०० वर्गफुट सम्म बढेमा रू. २००० र १०० वर्गफुट भन्दा बढी भएमा अस्थायी नक्सापासको दररेट बमोजिम राजस्व लिने	
		सटर भएको, व्यापारिक भवन, हाउजिङ्ग, संस्थागत भवनको साविकको क्षेत्रफल भन्दा ६६ वर्गफुट सम्म थप भएमा रू. २,०००/- र सो भन्दा बढी भएमा अस्थायी नक्सापासको दररेट अनुसार राजश्व लिने	
११	तला थप पूर्व स्विकृति	थप हुने वर्गफुटको अस्थायी नक्सापासको दररेट अनुसार राजस्व लिने	
१२	भवन/ टहरा अभिलेखीकरण र निर्माण नियमित	(भवन/टहरा अभिलेखिकरण र निर्माण नियमित गर्न) अस्थायी नक्सापासको दररेटले लाग्ने दस्तुरको तेब्बर दस्तुर लाग्ने	साविकको नक्सापास भन्दा घटेको वा साविकको नक्सापास सँग बराबर भए रू. २,०००/- लाग्ने
१३	नक्सा अभिलेखिकरण प्रमाणपत्र दस्तुर	रू. ५००/-	

क्र.सं.	विवरण	दररेट	कैफियत
१४	नक्सा पास सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाः भवन निर्माण सम्बन्धि मापदण्ड र संहिता पुरा गरेको यकिन भएमा हाल नक्सा पास गर्न वा स्वीकृत नक्सा हेरफेर गर्नको लागि लाग्ने दस्तुरको तेब्बर दस्तुर लिने ।		
१५	अस्थायी नक्सा भएको तर स्थायी नक्सापास नभई २ वर्ष भित्रनिर्माण नियमित गरेमा अस्थायी नक्सापासमा लागेको दस्तुरको थप २५ प्रतिशत दस्तुर लाग्ने र २ वर्ष पछि ५० प्रतिशत ।		
१६	अस्थायी नक्सापास भएको मितिले २ वर्षको म्याद कटेपछि ३५ दिन भित्रनक्सा नविकरण गर्न अस्थायी नक्सापासको १५ प्रतिशत दस्तुर लाग्ने		
१७	नक्सा नामसारी दस्तुर (अशंवण्डा र मृत्युपछिको हकवाला हस्तान्तरण बाहेक अन्य)	प्रति वर्गफुट रू. ८/-	
१८	दुई जनाको नाममा नक्सा भएको मा एक जनाको नाम हटाएर नयाँ व्यक्तिको नाम राखि नक्सा नामसारी	प्रति वर्गफुट रू. ४/-	
१९	दुई जनाको नामबाट एक जनाको नाममा नक्सा नामसारी गर्दा तथा एक जनाको नाममा नक्सा भएकोमा अर्को नयाँ व्यक्तिको नाम नक्सामा थप गर्दा	प्रति वर्गफुट रू. ४/-	
२०	नक्सा नामसारी दस्तुर (एकाघर भित्र सगोलमा अशिंयार बिच वणपत्र अशं भरपाई भई आएको र मृत्युपछिको हकवाला स्वामित्व परिवर्तन भई आएको मात्र)	रू. ३,०००/- एकमुष्ठ	
२१	वडा कार्यालय, नगर अस्पताल/स्वास्थ्य संस्था, सामुदायिक विद्यालय, सार्वजनिक पार्क, सामुदायिक भवनको नक्सा पास	निःशुल्क	
२२	धार्मिक संस्थाको विद्यार्थी छात्रावासको नक्सापास दस्तुर	प्रति वर्गफुट रू. ५/-	

फोहोरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन सेवा शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दररेट मासिक रु.
१.	एक घरधुरी १ परिवार (सटर, पसल नभएको)	३००

क्र.सं.	विवरण	दररेट मासिक रु.
२.	एक घरधुरी १ परिवार भन्दामाथि (सटर, पसल नभएको) प्रत्येक परिवार/फ्ल्याटको थप	१०० को दरले
३.	कोठा हिसावले बसोबास गरेको भए प्रति कोठा थप (भान्सा सहितको कोठा)	रु.५०
४.	कोठा हिसावले बसोबास गरेको भए प्रति कोठा थप (भान्सा विनाको कोठा)	३०
५.	छाप्रो/टहरामा बसोबास गर्ने १ भान्सासम्म	२००
	छाप्रो/टहरामा बसोबास गर्ने २ भान्सासम्म	३००
६.	कस्मेटिक, पत्रिका, लत्ताकपडा,पुजा सामाग्री पसल आदी व्यवसाय (१०० स्क्वार फिट सम्म)	५०
७.	कस्मेटिक, पत्रिका, लत्ताकपडा,पुजा सामाग्री पसल आदी व्यवसाय (१०० स्क्वार फिट भन्दा माथि)	१००
८.	किराना, खाद्यान्न, फेन्सी, टेलर,डेरी पसल आदी व्यवसाय (१०० स्क्वार फिट सम्म)	१००
९.	किराना,खाद्यान्न,फेन्सी,टेलर,डेरी पसल आदी व्यवसाय (१०० स्क्वार फिट भन्दा ठूलो)	२००
१०.	तरकारी, चिया, कफि, केक तथा बेकरी पसल (१०० स्क्वार फिट सम्म)	२००
११.	तरकारी, चिया, कफि, केक तथा बेकरी पसल (१०० स्क्वार फिट भन्दा माथि)	४००
१२	बेकरी/पाउरोटी कारखाना	५००
१३.	फलफुल तथा जुस पसल (१०० स्क्वार फिट सम्म)	४००
१४.	फलफुल तथा जुस पसल (१०० स्क्वार फिट सम्म भन्दा माथि)	४५०
१५.	सैलुन, व्युटिपार्लर (१०० स्क्वार फिट सम्म)	१००
१६.	सैलुन, व्युटिपार्लर (१०० स्क्वार फिट माथि)	२००
१७.	औषधि पसल तथा फार्मेसी (१०० स्क्वार फिट सम्म)	३००
१८.	औषधि पसल तथा फार्मेसी (१०० स्क्वार फिट भन्दा माथि)	४००
१९.	मासु पसल (बधशाला नभएको)	४००
२०.	मासु पसल ठुलो (बधशाला भएको)	५००
२१.	रेष्टुरेन्ट/क्याफे	
	२० सिट सम्मको	१०००
	२० देखि ५० सिट सम्म	१५००
	५० सिट भन्दा बढी	२५००
२२.	गुम्बाहरु	३०००
२३.	बैंक, सहकारी	३००
२४.	डिपार्टमेन्टल स्टोर्स	
	२००० वर्ग फुट सम्म	२०००
	२००० वर्ग फुट भन्दा माथि	३०००
२५.	पार्टि प्यालेस/भोज आयोजना स्थल प्रति रिक्सा बढीमा	१५००

क्र.सं.	विवरण	दररेट मासिक रु.
२६	पार्टि प्यालेस/भोज आयोजना स्थल प्रति निसान ट्रक बढीमा	१००००
२७.	ठूला प्रकृतिका सुपरमार्केट	६५००
२८.	नर्सरी देखि कक्षा ५ सम्म (होस्टेल नभएमा)	१०००
२९.	नर्सरी देखि कक्षा ५ सम्म (होस्टेल भएमा)	२०००
३०.	नर्सरी देखि कक्षा १० सम्म (होस्टेल नभएमा)	२०००
३१.	नर्सरी देखि कक्षा १० सम्म होस्टेल भएमा (४०० विद्यार्थी सम्म)	३५००
३२.	नर्सरी देखि कक्षा १० सम्म (होस्टेल भएमा ४०० विद्यार्थी भन्दा माथि)	४०००
३३.	माध्यमिक १० जोड सम्म/क्याम्पस (होस्टेल नभएमा)	२०००
३४.	माध्यमिक १० जोड सम्म/क्याम्पस (होस्टेल भएमा)	३०००
३५.	होस्टेल प्रति कोठा	५०
३६.	NGO/INGO जस्ता संस्था	२००
३७.	उद्योग कलकारखाना/ गार्मेन्ट (५० सम्म कामदार भएमा)	४०००
३८.	उद्योग कलकारखाना/ गार्मेन्ट (५० भन्दा बढी कामदार भएमा)	५०००
३९.	पोलिक्लिनिक सहितको औषधि पसल	५०००
४०.	अस्पताल	१००००
४१.	मिनी मार्ट (सानो — १५०० वर्ग फुट सम्म)	२०००
४२.	मिनी मार्ट (ठुलो — १५०० वर्ग फुट भन्दा माथि)	३०००
४३.	खाजा घर/रेष्टुरेन्ट सानो	४००
४४.	होटल/गेष्ट हाउस	
	१० कोठा सम्म	२०००
	१० कोठा भन्दा बढी भएमा	प्रति कोठा रु.५० थप
४५.	सिसा /प्लाष्टिक/भाडा पसल	४००
४६.	रेष्टुरेन्ट डान्स बार लाइभ म्युजिक सहित	२०००
४७.	फलाम, छड, आल्मोनियम पसल	५००
४८.	हार्डवेयर पसल	८००
४९.	ग्यारेज, मोटरसाइकल वर्कसप	१०००
५०.	ग्यारेज मोटरसाइकल, गाडी समेत वर्कसप	२०००
५१.	टायर रिसोलिङ पसल	५००
५२.	मोटर पार्टस	२००
५३.	गहना पसल	२००
५४.	मदिरा पसल तथा डिलर	३००
५५.	रङ पसल	३००
५६.	कवाडी खाना	४००
५७.	जुत्ता, चप्पल कारखाना	१०००

क्र.सं.	विवरण	दररेट मासिक रु.
५८.	आवासीय रिसोर्ट	प्रति कोठा १००
५९.	होमस्टे भएको घर	७००
६०.	अपाटमेन्ट (प्रति फ्ल्याट)	३००
६१.	ग्रेनाइट/मार्वल/टायल पसल	४००
६२.	गाडी/मोटरसाईकल/साइकल शोरुम	३००
६३.	सरकारी स्कुल/क्याम्पस/स्थानीय सरकारी कार्यालय	५००
६४.	मनोरञ्जनात्मक खेल सञ्चालन गर्ने कम्पनी/व्यवसाय	१०००
६५.	गोदाम	१०००
६६.	फर्निचर उद्योग/सः मिल	१०००
६७.	फर्निचर सोरुम	८००
६८.	कोल्ड स्टोर सानो	५००
६९.	कोल्ड स्टोर ठूलो	५०००
७०.	अन्य विविध मर्मत सम्बन्धी व्यवसाय	२००

पुन्श्च :नगरपालिकाको फोहोरमैला सम्बन्धि कानुन बमोजिम ठेक्का प्रक्रिया द्धारा फोहोरमैला व्यवस्थापन शुल्क संकलन गर्न अख्तियारी भएको कम्पनी/संस्थाले उक्त शुल्क संकलन गर्दा कुहिने र नकुहिने फोहोरको वर्गीकरण गर्ने लाभग्राहीले आफै वर्गीकरण गरि नकुहिने फोहोर मात्र संकलन गर्न लगाएको खण्डमा त्यस्तो लाभग्राहीलाई संकलन शुल्कमा ५० छुट दिनु पर्ने छ ।

<u>नगर अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवा शुल्क</u>

स्वास्थ्य बिमा गरेका सेवाग्राही बाहेकका सेवाग्राहीको हकमा नेपाल सरकार स्वास्थ्य बिमा बोर्डको सुविधा थैली अन्तर्गतका सेवा सुविधाहरूको विवरण तथा दररेट, २०७४ अनुसार सेवा शुल्क असुल गरिनेछ ।

<u>स्वास्थ्य शाखा बाट प्रदान गरिने सेवा शुल्क</u>

क्र.सं.	विवरण	दस्तुर	कैफियत
१.	स्वास्थ्य संस्था संचालन अनुमति शुल्क	रु ५,०००	सेवा क्षेत्र विस्तार भएमा प्रत्येक सेवाको रु २००० थप दस्तुर लागने छ ।
२.	स्वास्थ्य संस्था संचालन अनुमति नविकरण शुल्क	रु २,०००	सेवा क्षेत्र विस्तार भएमा प्रत्येक सेवाको रु १००० थप दस्तुर लागने छ ।

३.	स्वास्थ्य संस्था संचालन अनुमति तथा नविकरण सिफारिस	रु १०००	
४	ओजेटी शुल्क	रु १०००	सरकारी कोटामा अध्ययन गरेका विद्यार्थीहरूको लागि निःशुल्क

अनुसूची — १०
(दफा १५ सँग सम्बन्धित)
जरिवाना

क्र.सं.	सामानको किसिम	जरिवाना गरी सामान फिर्ता दिने समय	जरिवाना (रू. मा)	कैफियत
१.	ठेला ३ पाङ्ग्रे	पक्राउ परेकै दिन	१,०००/-	३५ दिन सम्म सामान फिर्ता लिन नआएमा उक्त सामान जफत गरिनेछ ।
२.	गाडा ३ र ४ पाङ्ग्रे	पक्राउ परेकै दिन	१,५००/-	
३.	फलफुल साईकल	पक्राउ परेकै दिन	१,०००/-	
४.	घुम्ती पसल	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
५.	आयुर्वेदिक औषधी	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
६.	चिया पसल	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
७.	स्टयाण्ड बोर्ड	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	सामान जफत गर्ने
८.	होर्डिङ्ग बोर्ड	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
९.	फ्लेक्स ब्यानर	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
१०.	गेट	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
११.	कपडाको ब्यानर	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
१२.	चुरोट पसल	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	

क्र.सं.	सामानको किसिम	जरिवाना गरी सामान फिर्ता दिने समय	जरिवाना (रू. मा)	कैफियत
१३.	नाङ्ग्लो पसल	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
१४.	व्यापारिक स्टल	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
१५.	सि.डि. चक्का	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
१६.	कुखुरा	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
१७.	खसी, बाख्रा (चौपाया)	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
१८.	पंक्षी	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
१९.	सागसब्जी	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
२०.	तरकारी	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
२१.	चना चटपटे खोचा	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
२२.	पानीपुरी खोचा	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
२३.	कपडा	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
२४.	कस्मेटिक पसल	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
२५.	काष्ठ सामाग्री	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
२६.	फलामे सामाग्री	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
२७.	खेलौना	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
२८.	भाडा वर्तन	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	

क्र.सं.	सामानको किसिम	जरिवाना गरी सामान फिर्ता दिने समय	जरिवाना (रू. मा)	कैफियत
२९.	मेशिन औजार	पक्राउ परेकै दिन	१,०००/-	
३०.	घडी	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
३१.	जुत्ता पसल	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
३२.	ढक, तराजु	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
३३.	क्रेट	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
३४.	किताब	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
३५.	पत्रपत्रिका	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
३६.	मोबाईल खोल, चार्जर	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
३७.	निर्माण औजार	पक्राउ परेकै दिन	३००/-	३५ दिन सम्म सामान फिर्ता लिन नआएमा उक्त सामान जफत गरिनेछ ।
३८.	निर्माण सामाग्री	पक्राउ परेकै दिन	१,०००/-	
३९.	स्टोभ	पक्राउ परेकै दिन	२००/-	
४०.	खाद्य पदार्थ	पक्राउ परेकै दिन	३००/-	
४१.	पेटी (बेल्ट)	पक्राउ परेकै दिन	३००/-	
४२.	विद्युतीय सामान	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
४३.	डमी	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
४४.	माछा	पक्राउ परेकै दिन	१,०००/-	

क्र.सं.	सामानको किसिम	जरिवाना गरी सामान फिर्ता दिने समय	जरिवाना (रू. मा)	कैफियत
४५.	ढुङ्गाबाट निर्माण सामाग्री	पक्राउ परेकै दिन	२००/-	
४६.	सवारी साधन गाडी	पक्राउ परेकै दिन	१,०००/-	विज्ञापनको लागि प्रयोग भएकोलाई
४७.	माटोबाट निर्माण सामाग्री	पक्राउ परेकै दिन	३००/-	
४८.	ग्यासको सिलिण्डर	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
४९.	मोटरसाईकल	पक्राउ परेकै दिन	१००/-	
५०.	टेबल, बेन्च	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
५१.	दराज	पक्राउ परेकै दिन	८००/-	
५२.	छाडा चौपाया	पक्राउ परेकै दिन	प्रति गोटा ३००/-	
५३.	रड / छड	पक्राउ परेकै दिन	१,०००/-	
	अनाधिकृत रुपमा सवारी साधन पार्किङ्ग गरेमा			
५४.	क) दुईपाङ्ग्रे	पक्राउ परेकै दिन	५००/-	
	ख) १००० सिसी सम्मको लागि (चार पाङ्ग्रे)	पक्राउ परेकै दिन	२,५००/-	
	ग) १००० सिसी देखि १५०० सिसी सम्मको (चार पाङ्ग्रे)	पक्राउ परेकै दिन	४,०००/-	
	घ) १५०० सिसी देखि २२०० सिसी सम्मको (चार पाङ्ग्रे)	पक्राउ परेकै दिन	५,०००/-	
	ङ) २२०० सिसी भन्दा माथि (चार पाङ्ग्रे)	पक्राउ परेकै दिन	६,०००/-	
	च) अन्य ठुला सवारी साधन तथा डोजर	पक्राउ परेकै दिन	७,०००/-	
५५.	नगरपालिकाले अनुमति प्रदान नगरेका स्थलमा व्यक्ति वा	व्यक्ति	१००/-	
		मोटरसाईकल	१५०/-	

<table>
<tr><th>क्र.सं.</th><th>सामानको किसिम</th><th>जरिवाना गरी सामान फिर्ता दिने समय</th><th>जरिवाना (रू. मा)</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td rowspan="3"></td><td rowspan="3">सवारी साधन प्रवेश गरेमा वा व्यवसाय सञ्चालन गरेमा</td><td>हल्का सवारी साधन</td><td>२००/-</td><td></td></tr>
<tr><td>हेभी सवारी साधन</td><td>५००/-</td><td></td></tr>
<tr><td>पसल व्यवसाय</td><td>१,०००/-</td><td></td></tr>
<tr><td>५६.</td><td>नगरपालिकाको अनुमति बिना डोजर सञ्चालन गरेमा</td><td>पक्राउ परेकै दिन</td><td colspan="2">व्यक्तिगत प्रति आना रू. ५,०००/- र व्यवसायिक वा प्लटिङ्ग व्यवसायीको लागि प्रति आना रू. १०,०००/-</td></tr>
<tr><td>५७.</td><td colspan="4">नगरपालिका क्षेत्रभित्रबाट बिना स्वीकृति यस ऐनमा उल्लेख भएका ढुंगा, गिटि, बालुवा, माटो लगायतका सबै प्रकृतिका उत्खनन् जन्य पदार्थहरु र नगरपालिकाले अनाधिकृत मानी बन्देज लगाएका मालसामानहरु बन्देज गरिएको समक्ष वा अन्य समयमा अनाधिकृत रुपमा निकासी गरेमा माथि प्रदेश कानुन बमोजिम जरिवाना असुल गरिनेछ ।</td></tr>
</table>

नागार्जुन नगरपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८३

नागार्जुन नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को सेवा र कार्यको लागि स्थानीय संचित कोषबाट केहि रकम खर्च गर्ने सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न वनेको विधेयक

(कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत गरिएको मितिः- २०८३/०३/०९)

(१३ औं नगर सभाबाट स्वीकृत गरिएको मितिः २०८२/०३/१०)

प्रस्तावनाः नागार्जुन नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वान्छनीय भएकोले नेपालको सविंधानको धारा २२९ को उप-धारा २ बमोजिम यो विधेयक पेश गरिएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** (१) यस विधेयकको नाम **"नागार्जुन नगरपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८३"** रहेको छ ।

(२) यो विधेयक नगर सभाबाट पारित भएपछि २०८२ साल श्रावण १ गतेदेखि लागू हुनेछ ।

२. **आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को निमित्त संञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकारः** (१) आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को निमित्त नगर कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लेखित चालू खर्च र पुँजिगत खर्चको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु.**२,५०,४०,००,०००/- अक्षेरुपी (दुई अर्व पचास करोड चालिस लाख)** मात्र निर्दिष्ट गरिए वमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिने छ ।

३. **विनियोजनः** (१) यस विधेयकद्धारा संञ्चित कोषबाट खर्च गर्न दिईएको रकम आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को निमित्त नागार्जुन नगरपालिकाको नगर कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिने छ ।

(२) उपदफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कार्यपालिका वडा समिति र विषयतगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा वचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा नगर कार्यपालिकाले वचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नवढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा वढी शीर्षकहरुबाट अर्को एक वा एक भन्दा वढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिने छ । पुँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थापन तर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा वाहेक अन्य चालु खर्च शीर्षक तर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्च तर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी शीर्षकमा वाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन । तर चालु तथा पूजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा २ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको रकम जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढि शीर्षकहरुमा रकम सार्न परेमा नगर सभाको स्वीकृत लिनु पर्नेछ ।

अनुसूची - १
दफा २ सँग सम्वन्धित
नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम
संञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम

क्र.स	शीर्षकको नाम	जम्मा रु.
१	२	५
१	नगरकार्यपालिका	२ अर्व ५० करोड ४० लाख

नागार्जुन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बागमती प्रदेश

सीतापाइला, काठमाडौं

आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

Tel: 01-5671717, Email: nagarjun.napa@gmail.com, Web: nagarjunmun.gov.np

१३औं नगर सभा मितिः २०८३ असार १० गते

नागार्जुन नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सीतापाइला, काठमाडौं

नागार्जुन नगरपालिकाको १३औं नगर सभाको बैठकमा प्रस्तुत

आ.व. २०८३/०८४ नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

प्रस्तुत मितिः २०८३/०३/१०

(नगर कार्यपालिकाको वैठकबाट स्वीकृत मितिः २०८३/०३/०९)